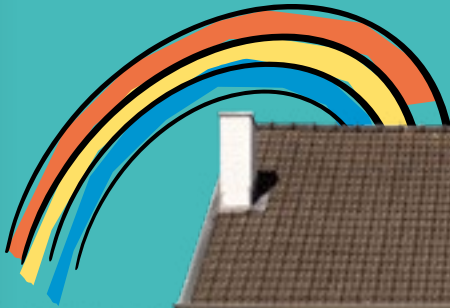

SAMEN beginnen

MosaLira

2024/2025

”
Blijf vallen en
opstaan. Elke keer
dat je valt, sta je
weer op, en zo word
je sterker tot je je
doel hebt bereikt.

Annie Sullivan

Welkom

Met een schone lei beginnen...

De leerlingen zijn gestart met lege leitjes, collega's met opgeruimde tassen en wij, als redactie, zijn het afgelopen schooljaar al begonnen aan dit magazine. Een nieuw tijdschrift van en voor ons allemaal, dat jaarlijks verschijnt. Met kennis, inspiratie en tips.

Benieuwd naar wat collega's zoal meesjouwen in hun tas? En welk verhaal daar achter zit? Of naar de bijzondere bezigheden van onze leerlingen? Wil je ook wel eens weten hoe verschillende mensen tegen MosaLira aankijken? Of ben je nieuwsgierig naar hoe je nou echt begint met goede voornemens én die volhoudt? Je leest het allemaal in deze 'Samen'.

Dank aan iedereen die hieraan zo enthousiast heeft meegewerkt! Hopelijk voel je dit enthousiasme als je door dit magazine bladert.

We wensen je een heel mooi schooljaar;
een goed begin is het halve werk.

MosaLira begint bij jou ... en bij ons samen!
Anouk, Janneke, Kiki, Lina en Stephanie

Inhoud

Samen voor het beste onderwijs

8 medewerkers,
1 onderwerp

12

Ik ben geen onrealistische dromer

Tom Dumoulin over talent
en je school afmaken

50

Leerlingenraad
bs Petrus en
Paulus

Aan je beloftes moet je je houden

22

Gepensioneerden
versus starters

Digitalisering heeft veel veranderd

37

Gelukspycholoog
Josje Smeets

Vier stoffes maken een mens gelukkig

64

6 Doe het samen

- 8 *Mijn vraag aan Yvonne Steegen*
- 9 *Prietpraat*
- 10 *MosaLira in het kort*
- 26 *De Paden op*

28 Leer elke dag bij

- 30 *Mijn vraag aan Maud Spee*
- 32 *Groeikansen volop bij MosaLira*
- 36 *De tas van Erniqve Bisscheroux*
- 41 *Een kijkje achterom*
- 44 *NT2-Onderwijstips*

46 Gebruik je talent

- 48 *Bijzondere 2^e baan Joseph Coolen*
- 53 *Na-de-vakantie BINGO*
- 54 *Bijzondere hobby Mireille Thimister*
- 56 *Kunnen we het maken? Nou en of!*
- 58 *Bijzondere hobby Morgan*

60 Ga met plezier naar school

- 62 *Boekentips Tussen de regels*
- 63 *De tas van Linda Keerssemeeckers*
- 69 *Waar maak jij werk van?*
- 70 *Gezonde keuzes maken is niet eenvoudig*
- 73 *Moppen*
- 74 *De tas van Jean-Pierre Giesen*
- 75 *Meer bewegen en gezonder eten*
- 78 *Effectief klassenmanagement in uitdagende tijden*
- 80 *Nawoord*
- 81 *Mijn vraag aan Jinke van Beek*
- 82 *Tips*
- 83 *Data om te onthouden*

Colofon

Samen

Een magazine
van MosaLira

Art direction en
Vormgeving
Zuiderlicht

Verschijningsdatum
September 2024

Drukker
Damen Drukkers

Concept
MosaLira
Zuiderlicht

Papier
Emotion Pure 1.5 White

Redactieteam
Janneke Jansen
Lina Bastiaens
Anouk Willems
Stephanie Klomp
Zuiderlicht
Chapeau

Speciale dank aan
IVN Maastricht
Restaurant SOFA
Alle MosaLira scholen
en medewerkers die een
bijdrage hebben geleverd.

Auteurs
Jos Cortenraad
Jules Roosenboom
Stephanie Klomp
Lina Bastiaens

Disclaimer
Hoewel de grootst
mogelijke zorg is besteed
aan de juistheid van de
informatie in dit magazine,
aanvaardt MosaLira geen
aansprakelijkheid voor
eventuele onjuistheden.
De inhoud van dit magazine
is auteursrechtelijk
beschermd. Niets uit
deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen
in een geautomatiseerd
gegevensbestand, of
openbaar gemaakt.

Fotografie
Sanne Creuëls Photography
Hannah Lipowsky
Jurriaan Huting
Jonathan Vos Photography
Beeldplus
Maison Rowena
IVN Maastricht

Heb je een idee
voor de volgende
editie? laat het de
redactie weten via:
redactie@mosalira.nl

Contact
Withuisveld 22
6226 NV Maastricht
info@mosalira.nl

**Doe het
samen**

„In het onderwijs vinden altijd vernieuwingen plaats. Op deze manier wordt ervoor gezorgd dat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen en klaargestoomd worden voor de maatschappij. Welke verandering, en hiermee nieuw begin, moet er volgens jou in het onderwijs plaatsvinden om mee te gaan met de tijd?”

Yvonne Stegen

directeur Bs Manjefiek

Fabiënne Duchateau,
leerkracht onderbouw Montessori Kindcentrum,
stelt in deze rubriek een 'grote' vraag aan
een collega.

„Voor mij is het de belangrijkste ontwikkeling dat we het in onderwijs niet meer alleen kunnen, willen we ons kunnen focussen op het allerbelangrijkste wat wij hebben te doen; het bieden van het beste onderwijs! Dat betekent voor mij: zorgen voor een goede splitsing onderwijs-zorg door het inzetten van extra functionarissen. Daarnaast zorgdragen voor het binnenhalen én ontwikkelen van expertise in huis. Op die manier zetten we het potentieel van elke collega in, zorgen we voor ruimte (en eigenaarschap) en maken we verbinding met de wereld om ons heen.

Belangrijk daarbij is een goede analyse van je eigen context, 'wat hebben jouw kinderen nodig?' en 'werken vanuit de bedoeling van je school'. Vervolgens zet je daar interventies op in. Die kunnen binnen het Gelijke Kansen Cluster anders zijn dan op een andere plek. Verder is het denken in kansen sowieso wel iets wat bij innoveren hoort. Als je weet wat je wilt voor jouw kinderen dan is het niet de vraag of dat lukt maar vooral hoe dat lukt. Dat vraagt soms enige creativiteit, *out-of-the-box* denken, maar dat is nou net waar ik van hou geloof ik. Onderwijs is een mooi vak waar (jezelf) ontwikkelen wat mij betreft op 1 staat.”

Prietpraat

Met dank
aan Kindcentrum
Aloysius

Juf: Woon jij dan bij haar in de straat?
Kleuter: Nee ik woon naast de buurvrouw.

Juf: Jij woont in België toch?
Kleuter: nee, in Bèlsj.

Juf: Weet jij welke vogel dit is?
Kleuter: Ik denk een roodborstje. Maar waarom vraag je dat aan mij? Juf: Tja... jij bent mijn Freek Vonk! Kleuter: Dat is waar ja... ik ben ook geboren in een woestijn. Ik lag daar in een ei.

Kleuter: Als ik met papa en mama met de auto op vakantie ga, gaan we naar een huisje. En als het donker is moet ik slapen. In zo'n bed met zo'n deurtjes.

Juf: Ik ga ook slapen als het donker is. Kleuter: Ow! En heb jij dan een mensenbed?
Juf: Ja ik heb een mensenbed.
Kleuter: Maar ik bedoel zo'n echte mensenbed he?! Want ik heb een kinderbed.

*In de week voor carnaval:
Kleuter: Juf, mijn mama heeft leren nekke.*

De kleuters van groep 1A krijgen in het Bonnefantenmuseum uitleg over een schilderij. De gids vertelt een spannend verhaal over de gevaarlijke slang die staat geschilderd op het doek. Eén kleuter is er niet van onder de indruk en zegt: in onze klas hebben wij ook een slang! (De tuinslang op de thematafel over de lente).

Kleuter vertelt dat een spekje lekkerder is dan een broodje: Ik hou niet zo van hartig, meer van zachtig.

MosaLira in het kort

Organisatie in cijfers

5.231 leerlingen

21 scholen

22 locaties

662 medewerkers

528,1 fte's

58,8 tijdelijke fte's

Missie

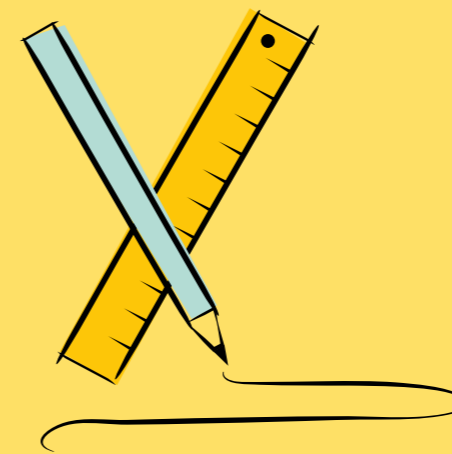
Wij staan voor het beste onderwijs voor al onze leerlingen.

Drie doelen

- Basisvaardigheden
- Investeren in (voldoende) professionele medewerkers
- Keuzes maken

Vier randvoorwaarden

- Inzetten van technologische ontwikkelingen
- Samenwerken met externe partners
- Omgeving en huisvesting op orde
- Werken aan kwaliteitscultuur

Focus op basisvaardigheden

- Rekenen
- Taal
- Digitale geletterdheid
- Sociaal-emotionele ontwikkeling
- Burgerschap: werken aan kennis, houding en vaardigheden voor de wereld van morgen

Het beste onderwijs

Resultaten eindtoets reguliere scholen

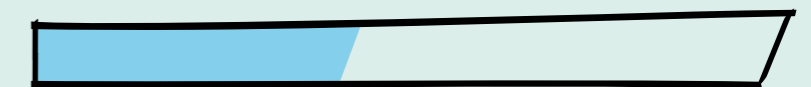
100% van de scholen behaalt het basisoniveau van (begrijpend) lezen en taalverzorging.

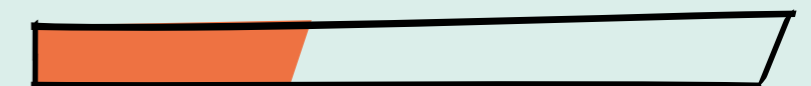
81% behaalt het basisoniveau van rekenen.

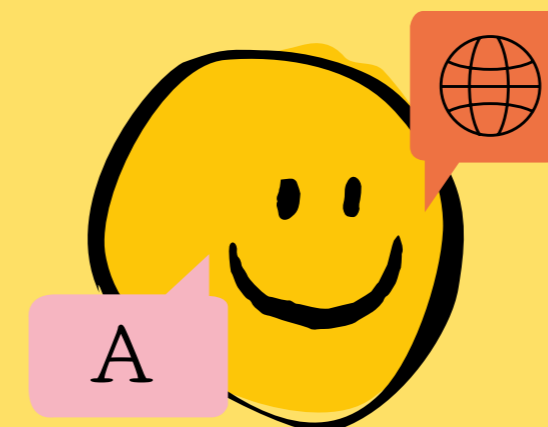
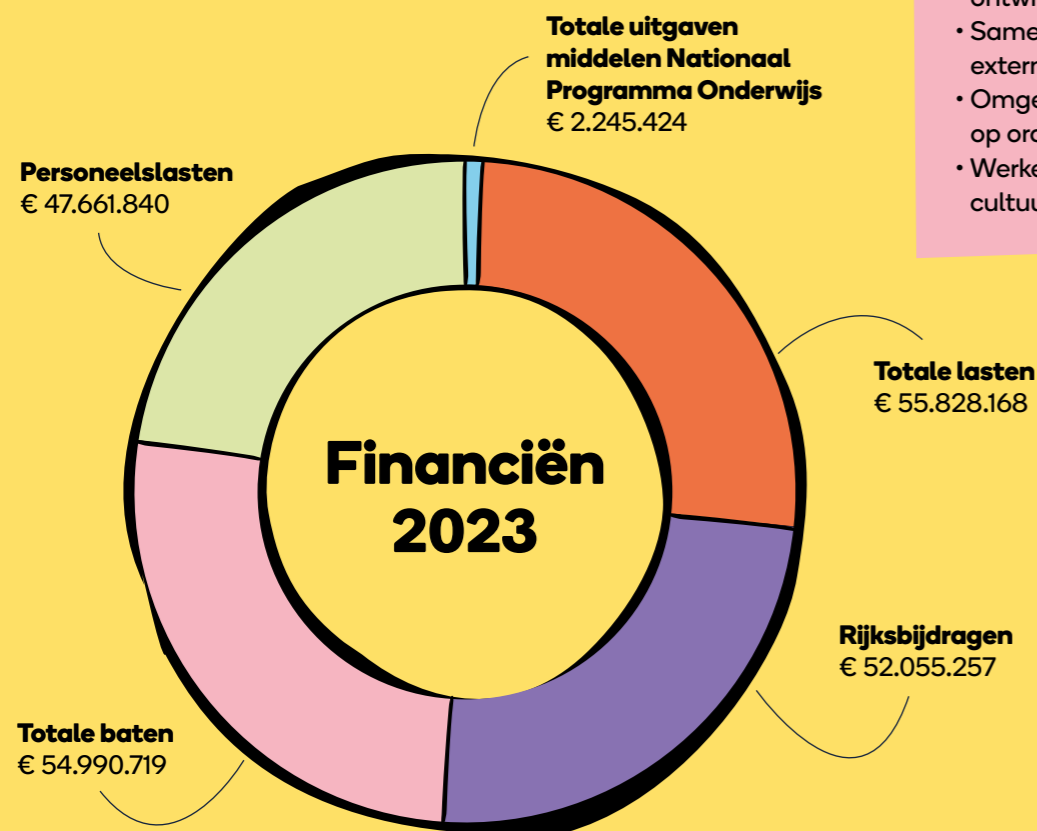
44% behaalt ook het moeilijkere niveau van (begrijpend) lezen.

38% behaalt ook het moeilijkere niveau van taalverzorging.

63% behaalt ook het moeilijkere niveau van rekenen.

NT2-onderwijs: groei van het aantal leerlingen met Nederlands als 2^e taal.

Landelijke norm als minimum, eigen schoolnorm als ambitie.

Investeren in inclusiever onderwijs & gelijke kansen.

Samen voor het beste onderwijs

Acht medewerkers uit alle lagen van de organisatie hebben zich in restaurant SOFA, aan de Maas in Maastricht, verzameld om met elkaar van gedachten te wisselen over het onderwijs, hun eigen werkgeluk en de ontwikkeling van MosaLira. De een staat in of voor de klas, de ander is conciërge of neemt zitting in de Raad van Toezicht, maar ze hebben een gemeenschappelijk doel: het beste onderwijs bieden voor leerlingen.

De zomervakantie is zojuist begonnen en er hangt een ontspannen sfeer in de serre van SOFA. Terwijl de ober een aperitiefje ronddeelt, wordt er gekeuveld over vakantieplannen en hier en daar gaat het al over komend schooljaar. De meeste aanwezigen kennen elkaar niet persoonlijk, omdat ze op verschillende MosaLira-scholen of het Servicebureau werken. Maar van ongemakkelijke stilte is geen moment sprake. Ze hebben namelijk een gedeelde liefde: het onderwijs. Na een korte voorstelronde heffen ze gezamenlijk het glas en al snel landt het onderwerp op werkgeluk.

Erik Lamkin werkt sinds tweeënhalf jaar als conciërge bij De Letterdoes. Een groot deel van zijn werkgeluk schuilt in het contact met ouders en leerlingen, vertelt hij zijn collega's. „We hadden afgelopen vrijdag de laatste schooldag. Dan sta je aan de poort en neem

je afscheid van de kinderen en de ouders. Op een gegeven moment komt een van de ouders naar me toe en drukt me een kaartje in de hand en een doos chocolade. Thuis las ik in de kaart: 'Bedankt, je was er altijd en je was altijd vriendelijk en vrolijk'. De moeder schreef ook: 'Je hebt er altijd voor gezorgd dat de kinderen zich veilig voelen.' Zo heb ik er zelf nooit over nagedacht, maar het is mooi dat een ouder het opmerkt en ook benoemt.”

Erik werkte altijd al graag met mensen. Dat deed hij bij congrescentrum MECC en Universiteit Maastricht. Toen hij de overstap maakte naar het onderwijs en naar De Letterdoes deed hij dat weloverwogen en met een plan. „Tijdens mijn sollicitatie zei ik: 'Ik wil eigenlijk niet de conciërge zijn, zoals ik me die vanuit mijn eigen basisschooltijd herinner; de man in de stofjas die tl-buizen verwisselt en de kopieermachine bijvult'. Ik zag voor mezelf een rol tussen de kinderen in. Dat probeer ik iedere dag opnieuw te doen. Ik ken de namen van de meeste kinderen en zie als ze binnenkomen meteen of ze een goede dag hebben of niet.”

Zijn collega Miranda Vandenboorn, leerkracht bij IKC De Geluksvogel, vult aan: „Het meeste plezier haal ik uit de kleine succesjes. Ik werk op een school binnen het Gelijke Kansen Cluster en heel veel zaken zijn daar niet vanzelfsprekend. Als je ziet dat je met heel hard werken toch een klein beetje vooruitgang kunt boeken bij kinderen, dan geeft mij dat veel voldoening.”

Als Miranda het heeft over vooruitgang dan doelt ze op lezen en rekenen, maar ook op sociaal vlak. „We hebben genoeg kinderen die gewoon goed vooruitgaan en ook thuis een warm nest hebben, maar voor sommige kinderen ben je de veilige haven. Die nemen de zorgen van thuis mee naar school. De dankbaarheid, de glimlach, daar gaat het om. Dat is mijn drive om elke dag te gaan.”

Ravian Close zit in de laatste weken van zijn directeurschap van De Talententuin en het Montessori Kindcentrum. Hij neemt afscheid van MosaLira. Het is zijn eigen keuze, maar niettemin vertrekt hij met een zwaar gemoed. „Het kost heel veel moeite om de sleutel in te leveren en alles over te dragen, dat stel ik een beetje uit”, vertelt hij lachend. Gevraagd naar waar hij het meeste

plezier uit haalt, noemt hij de afwisseling in zijn werk. “Ze zeggen wel eens: ‘onderwijs, elke dag anders’. Dat is ook echt zo. Ik ga vaak ’s ochtends naar mijn werk met het voornemen om van alles te doen, maar de dag loopt altijd anders dan je denkt.” Wat hij belangrijk vindt is dat kinderen steeds een nieuwe kans krijgen, ook al hebben ze iets gedaan wat niet mag. „Soms moeten ze bij de directeur komen en dan komen ze een beetje angstig binnen. Dan zeg ik: ‘We gaan er gewoon even over praten’. En aan het eind van het gesprek vraag ik: ‘Was ik nu heel boos? Nee, hè’. Dan gaan die kinderen weer met een goed gevoel de deur uit, met een *smile*. Dan weten ze: het is opgelost. En elke dag geef je die kinderen weer een nieuwe kans. Dat vind ik het mooie aan ons vak.”

Zichtbaar zijn

Voor de meeste MosaLira-medewerkers zijn het de kinderen die hun werkgeluk iedere dag voeden. Voor HR-adviseur Svenja van Haren ligt dat anders, want zij heeft in haar dagelijkse werkzaamheden weinig tot geen contact met de leerlingen. Svenja werkt sinds 1 maart 2024 voor MosaLira. Daarvoor werkte ze vooral bij commerciële bedrijven. „Uiteindelijk ging het daar om het geld. Bij MosaLira gaat het om het onderwijs en om het kind. Dat vind ik veel mooier.

”
Ook al loopt er soms iets niet goed binnen een team, de passie voor het werk blijft bestaan.

Ik vind het prachtig om aan het werkgeluk van MosaLira-medewerkers bij te dragen, zeker omdat het mensen zijn die zo veel passie hebben voor hun werk. Samen met de directeur kijk ik hoe het gaat en wat er speelt op een school. Wat gaat al goed en waar zouden we nog in willen groeien?” Maar ze is ook een luisterend oor voor medewerkers. „Tijdens de lunchpauze of na schooltijd ben ik vaak aanwezig. Ik probeer zichtbaar te zijn.”

Ravian breekt in: „Nou, Svenja, je zegt: ‘Ik probeer het’, maar je bént het.”

Svenja werkte de afgelopen periode veel met Ravian samen. Ze neemt het compliment met een glimlach in ontvangst en vertelt verder. „Ook al loopt er soms iets niet goed binnen een team, de passie voor het werk blijft bestaan. Dat vind ik zo mooi. Het geeft mij veel energie om aan de slag te gaan. Niet alleen ik, maar de hele afdeling HR.” Voor werkgeluk op school is er geen blauwdruk, geen *one-size-fits-all*, vertelt Svenja. „Wat werkgeluk betekent is voor iedereen anders. Maar als MosaLira hebben we daar een definitie aan gekoppeld. We willen bijdragen aan het beste onderwijs voor alle leerlingen door middel van zinvol werk en werken met plezier.”

Werken met plezier is volgens Chantal Hünen ook een kwestie van prettig samenwerken. Samen met Jean-Pierre Giesen vormt zij het tweekoppig College van Bestuur van MosaLira. Ze heeft een lange staat van dienst in het onderwijs en werkt nu sinds anderhalf jaar voor MosaLira. „Werkgeluk zit voor mij voor een groot deel in de relaties die ik met collega’s heb. Ik vind het heel belangrijk om met collega’s te praten, om echt te weten wat er speelt. Want ik weet zeker dat als je goed met elkaar door een deur kunt, je ook mooie resultaten kunt bereiken.” MosaLira is volgens haar een platte organisatie en ze vindt het belangrijk dat iedereen zich onderdeel voelt van de club.

„Dat geldt ook voor onze stagiairs en bijvoorbeeld de mensen van Maastricht Sport; ze horen er allemaal bij. Uiteindelijk moeten we het kind klaarstomen als burger van de toekomst, voor de maatschappij. Daar hebben we iedereen bij nodig.” Chantal heeft het liever over ‘werkgeeluk’ dan over ‘werkdruk’. „We zien dat het ziekteverzuim bij MosaLira laag is. Dat betekent dat waarschijnlijk heel veel mensen met heel veel plezier naar het werk gaan.”

Thieu Kikken, lid van de Raad van Toezicht van MosaLira, begon zijn carrière in het onderwijs als leraar Duits. Hij was onder meer directeur van het Stella Maris College en het Sophianum en voorzitter van de Stichting Onderwijs Midden-Limburg. Maart 2023 trad hij toe tot de Raad van Toezicht van MosaLira. Hoewel hij pas net erbij is, ziet hij dat het met het werkgeeluk best goed zit. Maar, vertelt hij ook, ‘het kan nog altijd beter.’ „Als we als raad van toezicht op de scholen komen, dan valt meteen op hoe zowel medewerkers als leerlingen onderling een klik hebben. We zien dat er met veel enthousiasme gewerkt wordt. Je ziet het in alle lagen van de organisatie terug. Maar werkgeeluk is toch een belangrijk thema in het Koersplan. Dus misschien zijn we nog niet helemaal tevreden en gaan we kijken hoe we het nog verder kunnen verbeteren.”

Doorontwikkelen

Werkplezier komt ook voort uit de mogelijkheid om je talenten als medewerker en professional verder te ontwikkelen, daar zijn alle aanwezigen het deze avond wel over eens. Daar is bij MosaLira veel ruimte voor, vertelt Ravian. „Op het oude bestuurskantoor hing bij het HR-kantoor een tegeltje met de tekst: ‘Weet je wel niet wat dat kost, scholing? En eronder: Weet je wel wat het kost als we het niet doen?’ Daarin is MosaLira de afgelopen jaren gegroeid: mensen faciliteren in hun opleiding en ontwikkeling. Dat is heel belangrijk om medewerkers te krijgen en te behouden voor de organisatie. Dat is wel

een compliment waard aan het bestuur.” „Klopt, er is altijd ruimte voor professionalisering”, vult Miranda aan. „Je kunt het gesprek aangaan en er wordt gekeken wat de mogelijkheden zijn. Het aanbod is heel ruim. En als het een keer niet kan, dan kan het dus ook écht niet.”

Chantal: „We vinden het gewoon belangrijk dat onze medewerkers zich scholen. We gaan ook niet naar een chirurg die zich al tien jaar niet meer heeft laten bijscholen. Dat geldt ook voor scholen. Je moet blijven. Dit is ook goed voor je eigen mindset.” Miranda knikt instemmend. „Dat is een van de redenen dat ik graag stagiairs heb.

Het houdt me scherp en bij de tijd. En zo weet ik of ik nog altijd de goede dingen doe. Het is niet alleen een leerschool voor stagiairs, maar ook voor jezelf. Vooral die nieuwe tendensen, zoals bewegend leren, vind ik interessant. Dan denk ik: ‘eens kijken hoe dat gaat.’ Dan kruip ik zelf achter de laptop en dan ga ik dat uitzoeken.”

Eefke Heusschen is LIO-er (leerkracht in opleiding) bij Kindcentrum Sint Pieter. Ze studeerde psychologie maar wilde toch liever in de praktijk werken, liefst met kinderen. „Ik merk als stagiaire dat je niet de enige bent die leert. Je leert met en van elkaar en er is ruimte voor frisse, nieuwe ideeën.”

In het lesgeven voelt ze een grote mate van vrijheid om haar creativiteit de vrije loop te laten en zichzelf te ontplooien. „Op het moment dat je creativiteit loskomt, zie je de betrokkenheid bij de kinderen toenemen. Dat heb ik middels verschillende werkvormen gedaan. Ik heb bijvoorbeeld een bordspel gemaakt over werkwoordspelling. Ze vroegen: ‘Juf, mogen we niet nog even doorgaan?’ Dat is een heel mooi compliment.”

Als Eefke met een nieuw idee komt, juicht haar mentor dat toe, vertelt ze. „Mijn mentor zegt altijd: ‘Probeer het maar eens uit’. En gaat het een keer niet goed, dan gaan we daarop reflecteren en kijken we wat de leerpunten zijn. Dat zorgt ervoor dat niet alleen de kinderen in ontwikkeling zijn, maar dat je jezelf ook kunt blijven doorontwikkelen. Er is niet alleen de veiligheid richting de kinderen, maar ook naar ons als stagiairs en medewerkers. Je krijgt het vertrouwen dat je iets kan en mag uitproberen, dat je je creativiteit mag gebruiken.”

Het beste onderwijs

Uit het Koersplan 2024-2028 van MosaLira spreekt een grote ambitie. Er wordt onder meer gesproken over ‘het beste onderwijs’, een zinsnede waar volgens Chantal Hünen stevig over is gediscussieerd. „Er was een dialoog: gaan we spreken over het beste onderwijs of over goed onderwijs”, vertelt ze. „We hebben toch bewust gekozen voor het beste omdat we zien dat iedereen binnen MosaLira elke dag z’n stinkende best doet om het beste uit het kind te halen. Leggen we de lat daarmee hoog? Misschien wel. Maar volgens mij legt iedereen binnen het onderwijs de lat al heel hoog voor zichzelf. We hebben dat onderstreept door te kiezen voor het woord beste.”

Wat het beste onderwijs inhoudt, verschilt natuurlijk per school en per kind. Dat weet Mayke Spronck maar al te goed. Ze werkt als onderwijsondersteuner bij CSN VSO, een school voor leerlingen tussen de twaalf

”
Op het moment dat je creativiteit loskomt, zie je de betrokkenheid bij de kinderen toenemen.

en achttien jaar met speciale onderwijsbehoefte. Doelstelling is dat ze de school verlaten met een arbeidscontract. „De weg daarnaartoe kent nogal wat hobbels voor deze kinderen. Het is fantastisch dat je hen daarmee kunt helpen. Hun hand vasthouden zo lang het nodig is en loslaten wanneer ze daaraan toe zijn.” Het beste onderwijs voor deze doelgroep gaat dus niet om alleen het didactische, maar ook om het pedagogische aspect. We zoeken samen een weg zodat ze een plekje in de maatschappij vinden. Veiligheid en geborgenheid zijn dan soms belangrijker dan kennis.”

Eefke vult aan: „Het beste onderwijs voor mij is aansluiten op de totale ontwikkeling van een kind. Om tot die totale ontwikkeling te komen, is het belangrijk dat de randvoorwaarden staan, dat de kinderen zich in een veilige omgeving bevinden waarin ze gezien worden. Dat is bij iedere school anders.” Thieu beaamt dat. Onderwijs gaat volgens hem niet alleen over resultaten, maar moeten we veel breder interpreteren. „Veel mensen benaderen ‘het beste onderwijs’ heel mathematisch. De beste middelbare schooladviezen, de hoogste cijfers, maar het gaat ook om gelijkwaardige kansen. Daar moeten we op inzetten.”

„
Durf te
kiezen
wat je
wel en
niet kan
doen.”

Maar het beste onderwijs vraagt ook om het maken van keuzes, meent Svenja. Er zijn de afgelopen decennia nogal wat zorgtaken bij het onderwijs beland, en dat leidt volgens haar soms af van de kerntaak van het onderwijs. „Durf te kiezen wat je wel en niet kan doen.” Ze noemt het smeren van zonnebrandcrème als voorbeeld. „Je kunt daar school als een hele sessie aan besteden en veel aandacht aan geven, of je kunt als school zeggen: ‘stuur me maar een folder die ik aan de ouders kan geven.’ Dan leg je de verantwoordelijkheid bij de ouders.”

Ravian: „Het lastige is: waar ligt de grens tussen onderwijs en zorg. We nemen soms de rol over van onze zorgpartners. Dit gaat ten koste van onderwijs. Door als onderwijs samen te werken met zorgpartners kunnen wij steeds beter onderwijs met extra ondersteuning én de zorgpartners betere zorg bieden. Dat gaat ten koste van onderwijs. Maar we zijn ook mensen. We willen goed onderwijs bieden én een veilige haven zijn.”

Erik ziet dat sommige taken, die voorheen niet bij scholen thuishoorden, wél van toegevoegde waarde zijn. Als voorbeeld noemt hij de schoollunches op De Letterdoes. Die zijn gezond en smaakvol, maar ze zorgen volgens hem ook nog eens voor draagvlak en begrip onder ouders. „Discussies aan de poort, die vroeger soms negatief waren, die worden nu soms getackeld door de ouders die als vrijwilligers in de keuken werken. Die gaan zich betrokken voelen bij de school, waardoor de sfeer aan de poort anders is.”

Openheid

Wat ‘het beste onderwijs’ is, verschilt dus per school. Juist die verschillen maken MosaLira interessant, meent Chantal. „Ik noem dat eenheid in verscheidenheid. Natuurlijk hebben we kaders, maar scholen hebben heel veel autonomie. Als er zaken zijn waarvan een team zegt: ‘Dit willen wij

”

Hun hand vasthouden zo lang het nodig is en loslaten wanneer ze daaraan toe zijn.

graag doen’, dan zeggen wij: ‘Ga je gang, probeer het uit’. En misschien ga je soms onderuit, maar daar leer je weer van. We vinden het belangrijk dat mensen zich kunnen herkennen in het MosaLira-beleid. Krijg je altijd je zin? Nee. Maar we geven iedereen wel steeds de kans om mee te denken.”

Svenja vult aan: „Die kans moet je natuurlijk wel grijpen. We hebben graag overal een mening over, dat hoort erbij. Het begint bij het feit dat we erover gaan praten. Hoe meer stemmen we horen, hoe meer we ermee kunnen.”

Openheid en gelijkwaardigheid zijn daarbij sleutelbegrippen, vertelt Eefke, terwijl de restanten van het hoofdgerecht worden afgeruimd. „Ik heb dat bij Ravian op school ervaren. Door zijn open houding voelde ik ook de vrijheid om met ideeën te komen. Als stagiair heb ik niet ervaren dat een directeur hoger staat in de rangorde, maar dat deze zich daadwerkelijk in het team bevindt.”

„Ik merkte toen ik bij MosaLira kwam werken direct een familiale sfeer”, vertelt Svenja. „Het ‘wij-gevoel’ is heel sterk! Ook op het Servicebureau. Je bent op elke school welkom en ze vinden het leuk als je met ze komt lunchen. Dat is typerend voor MosaLira.” Eefke knikt. Ook zij ervaart dat zo.

„Dat wat ze uitdragen naar kinderen – veiligheid, openheid – dragen ze ook uit naar medewerkers. Doordat je het goede voorbeeld geeft als team, kun je ook het goede voorbeeld geven aan de kinderen.”

Er wordt instemmend geknikt aan tafel. De woorden van Eefke vinden de aanwezigen een mooie afsluiting van de avond. En terwijl koffie en friandises worden geserveerd, wordt nog gemoedelijk doorgesproken over de aanstaande vakantie. Die is nu écht begonnen. —

Evelyne Holten (SOFA)

MosaLira is te gast bij Restaurant SOFA in Maastricht. Evelyne Holten, eigenaresse van SOFA, leidt in haar restaurant BBL-studenten op voor keuken en bediening.

„Het opleiden van nieuwe mensen is leerzaam. Ze stellen vragen waar je zelf niet meer over nadent. Het is leuk om mensen enthousiast te maken voor de horeca. Je hebt er zelf ook profijt van, een groot deel blijft bij ons werken en ze werken heel zelfstandig.”

„Als opleider is het belangrijk dat je weet wie je voor je hebt en dat je die persoon in zijn kracht zet. Dat geldt voor leerlingen, maar ook voor andere medewerkers. Je moet kijken: wat wil iemand en wat kan iemand? Sommige koks excelleren op het creatieve vlak, bijvoorbeeld bij het bedenken van een nieuwe menukaart, terwijl anderen beter zijn met inkoop en management. In de bediening geldt hetzelfde. Sommigen zijn organisatorisch beter, anderen vinden juist de omgang met gasten leuk. Je zet mensen bij elkaar die elkaar aanvullen.”

„Kijken, luisteren en vertrouwen geven is belangrijk. Iemand die initiatief toont, krijgt verantwoordelijkheden. Als je vertrouwen geeft, krijg je vertrouwen terug. Het is belangrijk dat mensen lekker in hun vel zitten, dan straalt dat ook uit naar gasten.”

Verse tonijn

Met glasnoedels, zeewiersalade, rettich & wasabi-yuzu dressing (voor 10 personen)

Net zo lekker eten als onze gasten aan tafel? Zet je kooktalent in en maak onderstaand gerecht dat geserveerd werd.

Bereiding

Groene peterselie olie

Was de spinazie en de peterselie goed en doe in de blender met het zeezout en de zonnebloemolie en blender dit tot een gladde massa. Zeef het geheel en zet koud weg.

Thaise dressing

Snij de knoflook, munt, basilicum, rode ui en de gember klein en doe in een kom. Gebruik van de citroenschil alleen het geel, snij fijn en voeg toe aan de kom. Pers de citroenen uit en voeg sap toe aan de kom. Voeg de rest van de ingrediënten toe en mix dit goed door met een garde.

Glasnoedel-rettich salade

Kook de glasnoedels in ruim kokend water beetgaar en spoel af met koud water. Snij de rettich met de met een keukenmachine of met de hand in reepjes en meng met de glasnoedels.

Breng op smaak met een deel van de Thaise dressing en voeg de citroenolie toe. Verpak netjes of dek af en zet koud weg.

Opmaak

Snij de tonijn in dunne plakjes en leg er 5 strak dakpansgewijs op het bord. Leg hier een beetje glasnoedel-rettich salade naast en daarnaast de wakamé. Garneer af met de rest van de Thaise dressing en de groene peterselie olie. Snij de radijs in flinterdunne plakjes en leg er speels omheen. Spuit een paar dopjes met Japanse mayo erop en garneer eventueel met verse kruiden. Verkruimel enkele Nori chips en strooi eroverheen.

Eet smakelijk!
sofamaastricht.nl

Ingrediënten

500 gr verse tonijn
500 gr glasnoedel-rettich salade
300 gr Thaise dressing
300 gr groene peterselie olie
300 gr Japanse mayonaise
100 gr zeewiermix (wakamé)
100 gr radijs
50 gr tempura nori chips

Groene peterselie olie

300 gr zonnebloemolie
5 gr zeezout grof
150 gr verse spinazie
1 bos platte peterselie

Thaise dressing

5 gr knoflook (gehakt)
100 gr rode ui
10 gr verse gember
50 gr ketjap manis
5 gr vissaus
100 gr sojasaus
200 gr sushi azijn
50 gr citroensap
150 gr chilisaus
50 gr sesamololie
50 gr gembersiroop
40 gr verse munt
40 gr verse basilicum

Glasnoedel-rettich salade

60 gr glasnoedels
100 gr Thaise dressing
50 gr olijfolie citroen
1 bos rettich wit

Garnering

verse kruiden

Restaurant SOFA is aangesloten bij Les Tables, een club van restaurants die samenwerken. Samen steunen ze ook de scholen van het Gelijke Kansen Cluster. Zo hielpen ze leerlingen al met lekker en gezond koken en gaan klassen dit schooljaar een bezoekje brengen aan de restaurants om te zien wat het horecavak inhoudt.

les tables
lekker tafelen in
maastricht

Aan beloftes moet je je houden

Leerlingen van basisschool Petrus en Paulus pratten mee over het Koersplan 2024 - 2028. Ze mochten zeggen wat ze goed vonden en wat er beter kan aan het onderwijs op hun school. De belofte die er in het uiteindelijke plan ligt is groot: de allerbeste lessen op de allerbeste school van de allerbeste juffen en meesters. Over één ding werd overigens snel consensus bereikt: Petrus en Paulus heeft de allerbeste basisschoolleerkrachten van de wereld (of op z'n minst van Nederland).

Koersplan

Jonas (groep 6), Noa (groep 7), Coco (groep 5), Esmee (groep 8), Loki (groep 5), Milou (groep 8), Leni (groep 8) en Lars (groep 6), en vormen gezamenlijk de leerlingenraad van hun basisschool. Dat gremium is er niet voor de show. De leerlingen zaten recent samen met de leerlingenraden van andere scholen aan tafel bij MosaLira-bestuurders Chantal Hünen en Jean-Pierre Giesen om mee te praten over de toekomst van hun eigen onderwijs.

Grote beloftes

Het resultaat van hun inspanningen - een fraai vormgegeven boekje, inclusief kleurplaat - ligt op de tafel in de personeelskamer van basisschool Petrus en Paulus. De leerlingen zijn er trots op. De titel 'Het beste onderwijs voor jou' wekt hoge verwachtingen... Het koersplan 2024 - 2028 is opgeschreven in een taal die ook voor de leerlingen begrijpelijk is. Zo kunnen ze het resultaat zien van het werk dat ze geleverd hebben. „Er staan ook ideeën van ons in”, meent Coco. „Het is fijn dat wij eraan mee mochten werken. MosaLira doet grote beloftes en ik vind: aan beloftes moet je je houden.”

Boekje

De overige leden van de leerlingenraad knikken instemmend. Gevraagd naar wat zo'n koersplan eigenlijk inhoudt, neemt Loki het woord. „Het is een idee voor vier jaar, een groot idee, waarin alles samenkomt. Dan heb je overzicht over de volgende jaren, een doel.” Esmee vult aan: „Wat ik goed vind is dat er eentje voor volwassenen is, maar ook een voor kinderen, zodat kinderen het ook goed gaan snappen. En met een mooie kleurplaat.” Het woord koersplan ontbrak bij de meeste leerlingen nog in hun vocabulaire, maar toen het document er eenmaal lag, werd veel duidelijk. „Eerst snapte ik het niet echt, wat een koersplan precies was”, vertelt Noa. „Maar toen begon het wel duidelijker te worden, zeker toen het boekje klaar was, waarin je ook onze mening ziet.”

”
Een goede leerkracht moet een beetje streng zijn, maar ook weer niet te streng. Aardig maar ook weer niet te aardig.

Snappet

Hoe het plan tot stand kwam? Leni: „We gingen met allemaal kinderen van andere basisscholen in groepjes zitten. We hadden een lijstje en dat hebben we toen besproken met hen.” Een van de belangrijke kwesties voor de kinderen was het gebruik van Snappet, software die de leerlingen

op hun laptops gebruiken. „Die hebben vaak storingen. De kinderen in de lagere klassen hebben allemaal een Chromebook en die werken veel beter.” De bestuurders hebben geluisterd, want binnenkort krijgt iedereen dezelfde schoollaptop, hopelijk zonder kuren.

Streng

Natuurlijk spraken de leerlingen ook over de leerkrachten. „We kregen de vraag wat een goede leraar wel of juist niet moet doen”, zegt Esmee. „Een goede leraar moet een beetje streng zijn, maar ook weer niet te streng. Aardig maar ook weer niet te aardig, want soms moet er wel rustig gewerkt worden in de klas.” Lars vult aan: „Een goede meester of juf moet kinderen kunnen helpen als er iets aan de hand is. Lief, aardig en behulpzaam, dat soort dingen.”

Pinda's in mijn auto's

Esmee: „We hebben al zo'n meester op deze school. Dat is meester Espen.” Er wordt driftig geknikt. De meeste leden van de leerlingenraad kennen meester Espen of hebben al les van hem gehad. „Meneer Espen doet alles wat een goede meester moet doen”, licht Esmee toe. „Hij is de leukste meester van de school.” Wat hem zo leuk maakt? Leni: „Hij is niet te streng, hij maakt ook grapjes. Laatst hadden we het over komma's en toen had hij een filmpje gemaakt waarin hij zei: 'Vandaag heb ik pinda's in mijn auto's.' Zo leerde hij ons wat over komma's. Bij elke les verzint hij wel iets leuks. Hij maakt bijvoorbeeld ook vlogberichtjes.” Jonas: „Hij kan ook best streng zijn als het nodig is. Als we te veel praten of te onrustig zijn, dan verheft hij wel zijn stem en zegt hij: 'Nu is het genoeg.'” Of de allerbeste juffen en meesters

ook wel eens een foutje maken? Tuurlijk, meent de leerlingenraad. Of dat een probleem is? „Nee!”, klinkt het in koor.

Veiligheid

De leerlingen spraken tijdens de sessies over het koersplan ook over pesten en gelijkheid op school. Daarover bereikten ze ook snel overeenstemming: veiligheid op school is belangrijk. Loki: „Goed omgaan met anderen vonden we allemaal heel belangrijk. Er zijn ook kinderen uit andere landen en die worden soms geplaagd.

Dat is niet leuk.” Esmee vult aan: „We vinden het superbelangrijk dat iedereen mee mag doen en dat iedereen gelijk is.” Regelmatig wordt leerlingen gevraagd hoe ze zich voelen. „Soms krijg je een vragenlijst over hoe het met je gaat”, vertelt Noa. „Die is anoniem, maar als je erover wil praten met een juf of meester, dan kun je dat ook aanklikken. Dat vind ik heel fijn, dat elk kind z'n eigen mening kan geven en ook kan zeggen wanneer hij zich niet veilig voelt.”

Koud en warm

Is er dan niets te klagen? Toch wel. „Als het warm weer is, dan wordt het heel warm in de school”, vertelt Leni. „En in de winter is het soms heel koud. Een goed gebouw is niet te koud en niet te warm.” Dat wordt snel opgelost, want er staat een grote verbouwing op de rol. —

”
We vinden het superbelangrijk dat iedereen mee mag doen en dat iedereen gelijk is.

De paden op

Weer of geen weer, een fijne wandeling door stad of groen is een weldaad voor je hoofd en je lijf. Ver hoef je niet te gaan, in de buurt van onze scholen zijn vaak prima routes te vinden.

Bijvoorbeeld deze wandeling, uitgestippeld door IVN Maastricht in de buurt van Kindcentrum Anne Frank.

Start- en eindpunt:
Gemeenschapshuis Klaekeburg,
Gronsvelderweg 142

Parkeergelegenheid:
naast Gemeenschapshuis

Openbaar vervoer:
Arriva lijn 5

Voor de routebeschrijving en meer wandelingen in Maastricht kijk op:
ivn.nl/afdeling/maastricht/jubileumwandelingen

Leer elke
dag bij

Mijn vraag aan

Wat is het meest ontroerende/indrukwekkende moment dat je in jouw carrière hebt meegemaakt waardoor je wist ‘dit is waarom ik in dit vak zit’?

Maud Spee

oplnct-directeur en Orthopedagoog lvOO-D

„Als team binnen het vso probeer je de leerlingen zoveel mogelijk vaardigheden bij te brengen. En dan is het zover: na drie hele enerverende dagen met mondelingen als onderdeel van het staatsexamen, kunnen we gelukkig aan de meesten een volwaardig middelbareschooldiploma uitreiken. De onstuimige brugklassertjes zijn dan uitgegroeid tot (redelijk) verstandige jong-volwassenen, die met dit diploma klaar zijn om de stap naar een beroepsopleiding te zetten. Elk jaar, op dat moment, weet ik weer waarom ik het mooiste beroep van de wereld heb.”

„Eigenlijk komt het meest ontroerende moment in mijn carrière op dit moment jaarlijks terug, namelijk de diploma-uitreiking in juli. Elk schooljaar krijgen wij nieuwe brugklassers binnen of maken leerlingen vanuit een andere school de overstap naar onze school. Allemaal heel verschillend, maar één ding hebben ze gemeen: zonder extra zorg en ondersteuning, lukt het hen niet om onderwijs te volgen op het regulier voortgezet onderwijs. Sommigen starten met veel tegenzin, anderen kijken er juist naar uit. Sommigen gaan fluitend door de jaren op het vso heen, terwijl anderen de ene moeilijke situatie na de andere meemaken.”

Yvonne Stegen

directeur Bs Manjefiek stelt in deze rubriek een ‘grote’ vraag aan een medewerker.

”

Alle dingen zijn moeilijk voordat ze gemakkelijk worden.

Horatius

Groeikansen volop bij MosaLira

Lisa
Reinders

Ine
Lammerschop

Milan
Titze

Drie leerkrachten
over hun carrière in
het onderwijs

Het (basis)onderwijs biedt een breed palet aan functies. Zeker bij een grote organisatie als MosaLira. Doorgroeien, bijleren of van baan veranderen behoort allemaal tot de mogelijkheden. Ine, Lisa en Milan vertellen over hun stappen tot nog toe, hun ambities en plannen.

Vol overtuiging in een baan stappen en toch het gevoel krijgen niet de juiste keuze gemaakt te hebben. Het overkwam Milan Titze, nu zijn tweede jaar werkzaam als leerkracht in de combinatiegroep 7/8 van de Maasköpkes in Borgharen. „Na de lerarenopleiding in Sittard kon ik meteen aan de slag als geschiedenisdocent bij het Bernardinuscollege in Heerlen. Een fijne middelbare school, maar het lesgeven bracht niet wat ik ervan verwacht had. Je ziet verschillende groepen één, soms twee uurtjes per week. Je geeft je les en weg zijn ze weer. Een band opbouwen met de leerlingen en ze ook op sociaal-emotioneel gebied verder helpen, is lastig. Tegelijkertijd kreeg ik als klassenmentor ook te maken met heftige verhalen. Kids die moeite hadden met de overgang van de basisschool, of met problemen thuis. Ik voelde me met mijn 22 jaar nog zo jong om daar goed mee om te gaan.”

”
Ik voelde me
met mijn 22 jaar
nog zo jong om
daar goed mee
om te gaan.

Echt contact

Milan (nu 25) koos voor een moedige route: de Pabo in deeltijd, gecombineerd met een parttimebaan bij het Bernardinuscollege en één dag in de week stage bij basisschool De Vlinderboom. „Daar heb ik geleerd dat het basisonderwijs mij veel beter past. Het was inderdaad een pittige route. Opnieuw zelf in de schoolbanken en een veel lager inkomen. Maar het was het allemaal dubbel en dik waard. Ik heb mijn diploma gehaald en kon meteen aan de slag bij de Maasköpkes. Heerlijk om fulltime met één groep bezig te zijn. Als meester ben je zó belangrijk voor die kinderen. Je krijgt de ruimte voor écht contact, ook met de ouders. De ervaring bij het Bernardinuscollege komt me goed van pas. Ik weet wat de kids te wachten staat. Ik heb daarom bewust gekozen voor de hoogste groep. Soms spelen we middelbare school.”

Meer evenwicht

Ine Lammerschop luistert aandachtig naar het verhaal van haar collega. „Buitenstaanders denken misschien dat Milan een stapje terug heeft gezet,” zegt Ine, onderwijskundig regisseur voor de taalklassen bij onder andere basisschool Oda. „Dat is dus absoluut niet zo. Hij heeft een bewuste keuze gemaakt binnen het totale onderwijssysteem en heeft gelukkig gekozen voor een baan bij MosaLira. We zouden graag wat meer mannelijke leerkrachten binnenhalen. Meer evenwicht tussen vrouwen en mannen zou in mijn ogen niet verkeerd zijn. Zeker in het basisonderwijs hebben kinderen behoefte aan verschillende rolmodellen.”

Begeleider

De opmerking van Ine geeft al aan dat ze breed naar het onderwijs kijkt. „Klopt,” zegt ze, „ik ben begonnen als juf op de Theresia-basisschool, precies wat ik als kind al wilde. Het beviel me uitstekend, maar ik zag voor mezelf ook wel een rol als begeleider weggelegd. Meer invloed op de onderwijskwaliteit

”

De maatschappij verandert razendsnel, het onderwijs moet mee. We willen onze collega’s helpen door interne expertise in te zetten.

in de hele school hebben en kinderen en hun ouders ondersteunen in het onderwijs. MosaLira heeft me die kans gegeven en zo ben ik doorgegroeid naar de rol van intern begeleider.”

Dertien jaar vervulde Ine (nu 43) die functie bij verschillende basisscholen totdat zich een nieuwe uitdaging aandeede. „Het opzetten van de taalklassen bij Oda, samen met De Poort. Kinderen met verschillende achtergronden Nederlands leren. Fantastisch om te doen en heel wezenlijk. Leren begint met taal, wij bieden alle kinderen zo gelijke kansen. Of dit mijn eindstation is binnen MosaLira? Geen idee. Ik werk hier al ruim twintig jaar en er dienen zich telkens nieuwe kansen aan. We zien het wel.”

Academische Pabo

Haar collega Lisa Reinders start schooljaar 24-25 als adjunct-directeur bij de Talententuin. Ze is net 31, voor haar zal het zeker niet de laatste stap zijn. De Meerssense moet erom lachen. „Ik wil wel carrière maken,” bevestigt ze, „maar nu vind ik het vooral belangrijk om het onderwijs verder te verbeteren. Zelf heb ik de academische Pabo gedaan in Utrecht. Allereerst omdat ik juf wilde worden, maar na een paar jaar ervaring in het regulier onderwijs in Amersfoort en het bijzonder onderwijs in Sittard en bij de Talententuin wilde ik toch meer de beleidskant op.” Dat gevoel werd sterker na het afronden van de master

”

Ik wil wel carrière maken, maar nu vind ik het vooral belangrijk om het onderwijs verder te verbeteren.

Onderwijswetenschappen in Utrecht. „Klopt, ik hou van onderzoeken. Bij MosaLira werken meer collega’s die de academische Pabo hebben gedaan. Samen vormen we een vakteam om meer te kunnen inspelen op ontwikkelingen. De maatschappij verandert razendsnel, het onderwijs moet mee. We willen onze collega’s helpen door interne expertise in te zetten. Daarnaast werk ik nog een halve dag per week als begeleider binnen het expertise netwerk van MosaLira en word ik ingezet op onderwijskundige vraagstukken binnen scholen. Dit vind ik een mooie combinatie met de functie van adjunct, zo houd ik contact met het management en de onderwijspraktijk.”—

De tas van Ernique Bisscheroux

Leerkracht
groep 7
Kindcentrum
Amby

Deze keer zit het boek *Groep 8 aan de macht* van Jacques Vriens in je tas, waarom?

„Tijdens de conferentie over burgerschap afgelopen mei bezocht ik zijn workshop. Daar vertelde Jacques over dit boek en las er een stuk uit voor. Mijn interesse was gewekt: dit wil ik ook met groep 7 doen. Het gaat over democratie en politiek en je geeft uiteindelijk de klas zelf een paar dagen ‘de macht’. Het sluit mooi aan bij het Blink thema ‘Stem op mijn partij’ waar we aan werken. En we doen ook altijd mee aan het project ‘De derde kamer’ rondom Prinsjesdag. Dit boek en onderwerp passen dus precies bij het lesprogramma van mijn klas.” —

Wat zit er altijd in jouw tas?

„Zonder lippenbalsem ga ik nooit de deur uit, dus dat zit er altijd in. En verder heb ik altijd een boek bij me. Ik lees altijd in één boek tegelijk dus ik neem mijn boek mee naar school en weer terug mee naar huis.”

Digitalisering heeft veel veranderd

Vroeger was alles beter. Onzin natuurlijk, maar pakweg veertig jaar geleden was alles wel anders. Ook in het basisonderwijs. Geen computers, geen digiborden, geen internet, geen mobiele telefoons. Daarentegen pen, papier, schriften, boeken en het klassieke schoolbord met krijt. Voor dit magazine interviewden we twee door de wol geverfde professionals van MosaLira die de digitale transitie hebben meegemaakt en twee nieuwkomers in de onderwijswereld. Samen kijken ze terug en vooruit.

Het interview vindt net vóór de zomervakantie plaats, in de bibliotheek van basisschool Petrus en Paulus in Wolder. Aangeschoven zijn Renée Doyen, Jan Slangen, Lenn Vrancken en Iris Wijler. Onderwerp van gesprek: de veranderingen in het basisonderwijs in pakweg veertig jaar met een doorkijkje naar de toekomst.

Renée Doyen

Renée Doyen (64) wil het spits wel afbijten, al is ze inmiddels al anderhalf jaar met pensioen. „Nou,” zegt ze, „het afscheid lijkt wel gisteren. In mijn hoofd ben ik nog elke dag bezig met ‘mijn’ kinderen. Ik mis ze, zeker weten. Maar als je me nu vraagt wat ik heb zien veranderen, dan is het toch wel de communicatie met de ouders. Ze komen niet meer informeren bij de leerkracht, maar kletsen aan de poort of verschuilen zich achter een mail. E-mail is éénrichtingsverkeer, je kijkt mekaar niet in de ogen. Ik hou meer van een open gesprek, gewoon op school. Daarmee voorkom je misverstanden en kun je beter naar elkaars argumenten luisteren. Verder vind ik dat ouders tegenwoordig wel heel snel verhaal komen halen als hun kind zich beklagt over iets of als het strafwerk heeft. Toen ik op de lagere school zat, had de meester of juf gelijk, punt. Of dat beter is? Niet altijd, maar het is in mijn ogen nu doorgeslagen.”

Andere dingen

Dat gezegd hebbende wil Renée meteen een eventueel misverstand de kop indrukken.

„Ik heb tot en met de laatste dag met heel veel plezier gewerkt bij MosaLira. Ik wilde echter met 63 jaar stoppen, tijd hebben voor andere dingen. Om te reizen en ja, ook om koffie te drinken met oud-collega's van de Talententuin aan de Mariënwaard. Ik heb nog contact met sommige collega's, ik weet wat er speelt.”

Renée voltooide de Pedac, werkte enkele jaren op de basisschool in Amby en even bij de gemeente Maastricht waarna ze full-time huisvrouw werd. Pas toen haar jongste dochter naar groep 3 ging, ging ze weer aan het werk. Nu in het bijzonder onderwijs, de vroegere LOM-school, om er nooit meer weg te gaan. „Ik heb altijd gewerkt met kinderen die niet met het tempo in het reguliere basisonderwijs meekonden.

”
We werken
weer méér
met pen en
papier.

Die kwamen boordevol stress bij ons, vaak bang en zonder zelfvertrouwen. Ik vond het heerlijk om hen op weg te helpen, hen duidelijk te maken dat ze er mogen zijn en talenten hebben zoals iedereen. Ik zag ze groeien en nu kom ik ze nog tegen, de meesten zijn goed terechtgekomen met een baan en een gezinsleven. In het kader van passend onderwijs worden nu steeds minder kinderen verwezen naar het speciaal basisonderwijs. Kinderen merken heus wel dat leren voor hen een stuk moeilijker is en dat kan van grote invloed zijn op hun welzijn.”

Jan Slangen

Niet negatief

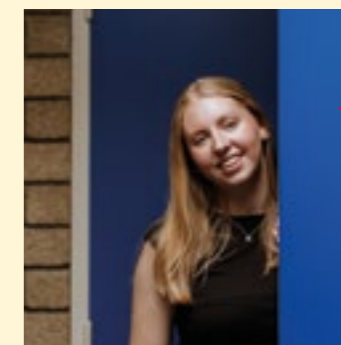
Jan Slangen is het niet helemaal eens met Renée. „Er is op dat vlak met de Wet passend onderwijs inderdaad veel veranderd. Kinderen die vroeger vrij snel naar het speciaal onderwijs gingen, worden nu meer opgevangen in de reguliere klassen. De groepen zijn inclusiever geworden, er is in principe plek voor iedereen. Er is ook meer individuele aandacht en ondersteuning door therapeuten en specialisten, er kan in verschillende tempo's gewerkt worden. Ik zie dat zeker niet als negatief, hoewel we er uiteraard wel voor moeten zorgen dat elk kind met voldoende bagage naar het vervolgonderwijs doorstroomt. Ik denk dat we dat bij MosaLira goed doen, zeker ook bij de Talententuin, de school voor kinderen die wat extra aandacht nodig hebben. Landelijk gezien zijn er alarmerende cijfers over het lees- en rekenniveau op de middelbare scholen, maar van oude leerlingen van ons hoor ik meestal goede berichten. Als ze van de basisschool gaan is het leesniveau in orde.”

Veranderingen

Jan Slangen is 65 en heeft inmiddels zijn laatste werkdag gemaakt, na 45 jaar onderwijs. Na een aantal jaren voor de klas koos hij voor het management. Hij was (plaatsvervangend) directeur, leidde verschillende fusies in goede banen en stond aan de wieg van het United World College, een van de 22 scholen van MosaLira. „Een prachtig internationaal project,” zegt Jan, „waar ik zeker trots op ben. Nog trotser ben ik op de verschillende fusies. We hebben echt iedereen mee weten te krijgen in de veranderingen. En die zijn best groot bij fusies. Het gaat erom iedereen te

horen en beslissingen te nemen die iedereen perspectief bieden. Rouleren kan helpen, bij elkaar in de keuken kijken vóór de fusie. Als je elkaar kent wordt alles makkelijker. Bij ons is niemand afgehaakt en kijk je naar het ziekteverzuim: nog geen twee procent.”

Afscheid nemen valt Jan zwaar, vertelt hij. „Ik kon nog een jaar door bij de Vlinderboom, maar ik wilde een nieuwe directeur niet voor de voeten lopen. We gaan verbouwen, ik vind dat hij of zij dat proces moet begeleiden. Of ik me ga vervelen? Ha, zeker niet! Ik ga twee dagen in een kroeg werken in mijn woonplaats Roggel, ik ga aan de slag als vrijwilliger in een zorgcentrum met dementerende ouderen en bij de Heemkunde, ik hou van tuinieren én we hebben een kleindochter. Ik ga het drukker krijgen dan ooit. Maar het onderwijs, dat ga ik missen. Ik heb altijd een kamer gehad met uitzicht op de kleuterspeelplaats. Vond ik leuk. Kinderen houden je jong.”

Iris Wijler

Digitalisering

Renée en Jan begonnen hun carrière in een tijd dat de digitalisering nog moest beginnen. Zonder computers, internet, mobiele telefoons. Iets wat Lenn Vrancken (34) en Iris Wijler (22) zich amper kunnen voorstellen. „Klopt,” beaamt Iris die net haar eerste jaar als juf in de groepen 1 en 3 van de Odaschool achter de rug heeft. „Zelfs toen ik op de basisschool zat, werd al gewerkt met digiborden en digitaal lesmateriaal. Zo lang is dat ook niet geleden, realiseer ik me nu. Toch zijn

ook veel dingen niet veranderd. Ik merk dat ouders graag persoonlijk met ons in gesprek gaan over hun kinderen. Soms voel ik me heel jong als ik vragen krijg over opvoeden. Tja, ik ben zelf 22. Gelukkig werkte ik in mijn eerste jaar in een duobaan met een ervaren collega die nu met pensioen gaat. Van haar heb ik veel geleerd terwijl zij heel nieuwsgierig was naar mijn visie op bepaalde zaken. En geloof het of niet, we werken weer méér met pen en papier. Digitalisering is mooi, maar het blijft een ondersteuning.”

Lenn Vrancken

”
Ik ben blij dat ik alsnog de stap naar het onderwijs gemaakt heb. Hier ben ik op mijn plek.

Coaches

Voor Renée en Jan zit het erop. Even samen-vatten wat er allemaal veranderd is, valt nog niet mee. „De digitalisering uiteraard”, vat Jan samen. „En ook de manier van onder-wijzen. Niet meer alleen zenden en dicteren. Er wordt veel meer in groepjes gewerkt. Kinderen beoordelen en corrigeren elkaars werk. De juf en de meester zijn meer coaches geworden. En ja, Renée heeft gelijk dat ouders anders acteren. Ook wel eens op het randje. Iets wat we in de hele maatschappij zien.” Renée knikt en sluit af met een positie-ve waarschuwing: „Er dreigt nog altijd een groot tekort aan leerkrachten. Terwijl basis-onderwijs zo mooi is om in te werken. Mensen als Iris en Lenn hebben we nodig. Dat mogen ze zich in Den Haag wat beter realiseren.” —

Vaste aanstelling

Ook Lenn heeft er net zijn eerste jaar op-zitten, bij Petrus en Paulus in Wolder. Dat vraagt om uitleg. „Toen ik van de Pabo kwam, was er bijna geen werk in het onderwijs. Alleen invalbanen. Dan een dag hier, dan een week daar. Leuk, maar ik wilde vastig-heid. Een inkomen om mijn appartementje te betalen en te leven. Pas in 2022 hebben de basisscholen meer ruimte gekregen om een flexibele schil in dienst te houden en vaste mensen aan te nemen. Na acht jaar in een winkel gewerkt te hebben, kon ik vorig jaar hier aan de slag. Meteen in een vaste aanstelling in groep 1 en 2. Fantastisch, ik ben blij dat ik alsnog de stap naar het onderwijs gemaakt heb. Hier ben ik op mijn plek. Ik verheug me op de komende jaren, op de toe-komst. Wij hebben de verantwoordelijkheid om de kinderen verder te brengen.”

In 2023 bestond Stichting MosaLira twintig jaar. Klinkt nog jong en toch zijn we alweer even samen onderweg in onderwijsland. We blikken terug op een klein stukje geschiedenis... waar eigenlijk nog veel meer over te vertellen valt.

1 januari 2006 werd het personeelsblad 'De Brug' gelanceerd dat uiteindelijk acht jaargangen telde.

Eind vorige eeuw werd door het toenmalig ministerie van Onderwijs en Wetenschap de landelijke operatie 'Toerusting en bereikbaarheid' gestart. Reden voor deze actie waren de te hoge scholendichtheid én de toenemende kwaliteitseisen die werden gesteld aan onderwijs en opvoeding. Maastricht telde voornamelijk kleine, katholieke schoolbesturen, gelinkt aan de parochies.

Samen verder

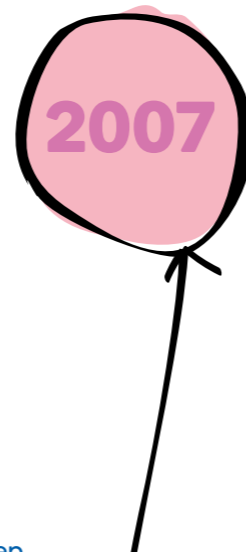
Een aantal schoolbesturen wilde dat er goed onderwijs bleef in Maastricht en werkte samen aan een fusie. Dit leidde tot het schoolbestuur 'Henric van Veldeke' met dertien scholen en Basis Onderwijs Maastricht (BOM) met negen scholen. Later fuseerden beide schoolbesturen tot één schoolbestuur om een maximale leeromgeving te creëren voor alle leerlingen. In januari 2003 vond de ondertekening plaats van deze nieuwe onderwijsstichting, 22 basisscholen tellend, en kon men aan de slag!

De naam MosaLira

In september van dat jaar werd de naam MosaLira met een nieuwe logo onthuld. Samen sterk in de ontwikkeling van onderwijs en opvoeding. Vrij vertaald staat de naam voor 'leren aan de Maas'.

Geschiedenis

In 2007 kwam er een akkoord op wet die BSO regelt. Basisscholen waren vanaf toen verplicht om buitenschoolse opvang aan te bieden.

Een paar bijzondere piketpaaltjes:

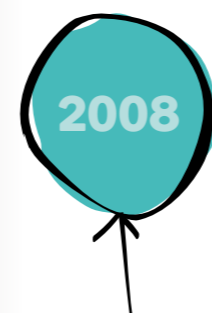
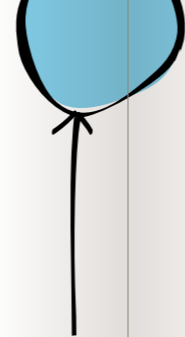
2005

MosaLira is onderdeel van de regiegroep die het doel heeft om samen met andere schoolbesturen invloed uit te oefenen op het strategisch huisvestingsbeleid binnen onze stad. Dit leidt tot een gezamenlijke visie op huisvesting van de kindfuncties voor de gemeente Maastricht. Het idee van kindcentra - waarbinnen basisonderwijs, kinder- en peuteropvang en buitenschoolse opvang beschikbaar zijn - is geboren.

2006

Tijdens de themadag 'Samen bouwen aan een krachtige leeromgeving' wordt de MosaLira Award 2007 geïntroduceerd. In dit jaar vindt ook de fusie plaats met Stichting Jan Baptist en Stichting Speciaal Onderwijs Maastricht. Ook Tour de MosaLira gaat van start: een project waarbij van elke school alle leerkrachten in de gelegenheid worden gesteld om andere scholen te bezoeken. In hetzelfde jaar wordt het eerste exemplaar van het magazine 'De Brug' gelanceerd.

Achttien jaar geleden werd ook voor het eerst gewerkt met een smartboard. Drie jaar later waren er 100 in gebruik en nu zijn ze niet meer weg te denken.

In 2008 was de oprichting van de Wie-Kent-School.

2007

MosaLira stelt haar missie en visie vast in het strategisch beleidsplan. Ook is er dit jaar een samenwerkingsverband ondertekend met STEPS, peuterspeelzaalwerk in Maastricht. Er wordt een eigen ICT Expertisecentrum opgericht. De gemeente start met pilots: Centre Manjefiek Malberg, Kindcentrum Caberg-Malpertuis, Kindcentrum Wijckerpoort-Wittevrouwenveld, Kindcentrum Heer/Internationale Onderwijs Campus, Kindcentrum Jekerdal.

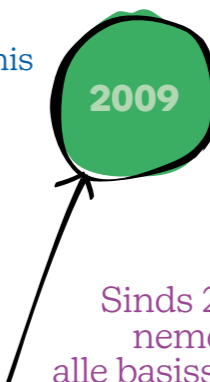
2008

Binnen alle MosaLira-scholen gaan onderbouwteams nauw(er) samenwerken met de peuterspeelzaal. Ook worden in dit jaar nieuwe websites van scholen gelanceerd en heeft communicatie en pr de volle aandacht. Verder gaan in dit jaar op veel scholen de Plusklassen van start. Ook nog in 2008:

- Bs. St. Aloysius en bs. Wijck geven Frans en bouwen hard aan het project 'Euregioschool'.
- Basisschool de Letterdoes krijgt titel: sportactieve school.
- Basisschool 't Spoor en Basisschool De Letterdoes vormen samen de Talentenschool. Leerlingen krijgen extra onderwijstijd na school en in het weekend middels de weekendschool.

Geschiedenis

Ruim 100 smartboards werden in 2009 gerealiseerd.

Sinds 2010 nemen alle basisscholen van MosaLira de Cito Eindtoets af.

Wie graaft er mee in het verleden?

Vind jij het leuk om samen met de redactie de geschiedenis van MosaLira verder uit te pluizen en een kroniek van onze stichting te maken die we in het volgende nummer kunnen plaatsen? Meld je dan aan bij Lina Bastiaens l.bastiaens@mosalira.nl.

2010

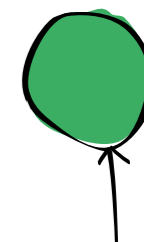
SLO-M en MosaLira tekenen een overeenkomst en gaan fuseren.

2011

- Groots opgezette studiedag van MosaLira en STEPS in het AINSI gebouw.
- Voor het eerst doen dertig personeelsleden mee aan Maastrichts Mooiste.
- Op 22 augustus opent Kindcentrum de Vlinderboom in Heer.

2012

Op 13 augustus dat jaar wordt een speciale jubileumvlag gehesen. Dit symboliseert de start van MosaLira 10 jaar. Er worden veel activiteiten voor personeel en leerlingen georganiseerd, zoals MosaLympics, 'Over onderwijs gesproken', Mooske en het museum, Mooske scoort, een Mooskelied en een heus Mooskeboek wordt uitgegeven. MosaLira10 wordt afgesloten met een te gekke slotmanifestatie op het Vrijthof. —

Help een kleuter die een andere taal spreekt

Tips van het Vakteam NT2 voor onderwijs aan jonge leerlingen die een andere taal spreken.

Hier kun jij morgen al mee aan de slag:

Maak gebruik van liedjes, versjes, gebaren en plaatjes.

Pas je spreektempo aan.
Andersklinktalleswatjezegtalseenlangebrij.

Respecteer dat spreken tijd kost,
forceer de stille periode niet.

Gebruik concrete materialen, sluit aan bij de belevingswereld en verwoord wat je doet.

Gebruik bewegingsactiviteiten voor schoolse begrippen en uitdrukkingen.

Stel in eerste instantie vragen waar een non-verbale reactie of antwoord mogelijk is.
Stel daarna gesloten vragen.

Geef de kinderen de mogelijkheid om hun emoties te uiten met behulp van een tekening, prentenboek en/of pictogrammen.

Maak afspraken over gebaren voor bijvoorbeeld grenzen aangeven en wc-gebruik.

Goed voor álle kleuters

„Joef, joef!” Een herkenbare uitspraak als je bijvoorbeeld een Arabischsprekende leerling in je klas hebt. Klanken kunnen per taal verschillen. Om betekenisverschillen te horen en te kunnen produceren moet je Nederlandse klanken goed kunnen onderscheiden en uitspreken. Daarom is klankonderwijs nodig. Klankonderwijs is noodzakelijk voor het spreken en verstaan van woorden, woorddelen, zinnen en teksten en een voorwaarde voor leren lezen en correct spellen.

Hoe mooi dat dat nou net de voorwaarden zijn waar we met kleuters zo hard naartoe werken richting groep 3. Met klankonderwijs breng je de klank-letterkoppeling in beeld. Verander je les letters leren naar een les klankonderwijs. Hier worden ALLE kleuters beter van!

Creëer een talige leeromgeving

Een taal leer je het beste door die veel te horen en te gebruiken. Gebruik verschillende werkvormen waarbij ze de geleerde taal eerst receptief moeten toepassen en vervolgens zelf moeten gebruiken. Indien mogelijk, mix je groepjes qua taalbeheersing, zodat ze van elkaar leren. En laat er ook ruimte zijn voor de eigen taal. In onze klas vinden kinderen het leuk om mij hun taal te leren, zo leren we van elkaar. Kijk kritisch naar je doel, gaat het om de geleerde woorden toepassen of een rollenspel in de huishoek?

Gebruik zelf veel taal

Benoem alles wat je doet, denk hardop. Geef ze veel rijke taal.

Visuele kracht

Maak zo veel mogelijk visueel in de klas, maar als het kan, speel het na of ga eropuit. Gebruik het liefst echte materialen in plaats van alleen platen. Laat ze met de voorwerpen spelen. Open elk thema op een waardevolle manier, waardoor het thema gaat leven. Ga samen naar de winkel bijvoorbeeld en geef betekenisvolle opdrachten.

Toon interesse

Interesseer je in hun cultuur, geloof en/of gebruiken en verwerk dit in je aanbod. Ga op zoek naar de verbinding tussen de Nederlandse cultuur en de cultuur van de ander. De verschillen en overeenkomsten die jullie samen ontdekken zal zorgen voor een enorme betrokkenheid. Tijdens de thema's ramadan en offerfeest bijvoorbeeld zien we hoge betrokkenheid, maar ook het hebben van een Marokkaanse theepot in de huishoek zorgt voor herkenning.

Zes praktische tips voor rekenen met kleuters

- 1 Zorg altijd dat de nieuwsgierigheid en het onderzoekende karakter van de kleuter worden geprikkeld.
- 2 Geef ruimte aan de thuistaal: de kleuter kan hierin al veel (reken)concepten en achtergrondkennis hebben aangelegd.
- 3 Start je rekenactiviteit altijd vanuit een betekenisvolle situatie of een prentenboek, zodat er vanuit de kinderen een natuurlijke nieuwsgierigheid en ontdekkingstocht ontstaat.
- 4 Gebruik rijke rekentaal en visualiseer hierbij altijd met handelend materiaal.
- 5 Ondersteun de rekentaal met woordkaarten en/of pictogrammen en/of materiaal dat aansluit bij het thema.
- 6 Van een leerkracht die werkt met kleuters wordt gevraagd om inzicht te hebben in zowel het informele als het formele leren van kleuters, zodat er bewust gekozen kan worden voor een vorm van ondersteuning die aansluit bij de onderwijsbehoeften van de kinderen.

Over NT2-onderwijs is nog veel meer te vertellen. Ben je nieuwsgierig? Bekijk dan vooral de informatie op het MosaLiraNet, onder het kopje 'leren en ontwikkelen' op de pagina over de vakteams en dan NT2.

Meer weten? Bekijk dan deze handige links:

Klank & Letter
Wat & Hoe NT2
(watenhoe-nt2.nl)

Brochure
kleuteronderwijs
België

Ontwikkellijnen
LOWAN voor
kleuters

Gebbruik je talent

Joseph Coolen combineert cijfers met thuiszorg

Joseph
Coolen

Medewerkers van MosaLira ontplooiën ook buiten werktijd hun (verborgen) talenten. Zo werkt Joseph Coolen naast zijn halve baan als medewerker financiële administratie bij het Servicebureau van MosaLira als huishoudelijke hulp voor Envida.

De carrière van Joseph Coolen, net 65 jaar geworden, kende zeker aan het einde een grillig verloop. De kweekschool, zoals de Pabo vroeger heette, viel tegen na een praktijkstage waarna de geboren Maastrichtenaar koos voor accountancy. Hij werkte voor een accountantskantoor in Maastricht, stapte over naar de koepel van peuterspeelzalen STEPS in Maastricht en belandde in 2016 in de WW. „We werden na een overname ontslagen. Zuur, zeker. Dat verwacht je niet. Leven van een uitkering beviel me niet. Na twee jaar kon ik parttime aan de slag bij een zakelijke dienstverlener in Heerlen en in 2019 voor nog eens twintig uur bij MosaLira, dat ik kende vanuit mijn functie bij STEPS. Ik was al zestig, best wel apart om dan nog aangenomen te worden. Bij MosaLira voelde ik me meteen thuis, maar ik had mijn neus vol van die andere baan. Genoeg van de zakelijke dienstverlening met belastingadviezen op het gebied van inkomsten- en vennootschapsbelasting. Tja, en wat doe je dan? *Out-of-the-box* denken dus, iets totaal anders zoeken.”

Fantastisch

Het werd Envida, meer specifiek thuiszorg. „Ik kon meteen beginnen. Bij mensen opruimen en poetsen. Ik doe het nu drie jaar en ik vind het fantastisch. De thuiszorg speelt zo'n wezenlijke rol in de maatschappij. We zijn de ogen en de oren van de zorg. We praten met mensen, drinken een kopje koffie, nemen een stukje eenzaamheid weg. Ik heb nu vijf vaste adressen, bij alleenstaande mensen van 54 tot en met 91 jaar. Langzaam bouw je een band op. Ze vertellen me alles. Ik vind dat mooi en ja, dat poetsen is ook bevredigend. Je laat de boel schoon achter, je hoeft er verder niet meer over na te denken. En elke keer zeggen de mensen 'Bedaank Joseph en tot de volgende *kier*'. Ze zijn zo dankbaar, je krijgt echt het gevoel dat je iets betekent. Dat is in de commerciële administratie wel eens anders. Het betaalt veel beter, maar de thuiszorg is echt onmisbaar. De combinatie met MosaLira is eigenlijk perfect. Over twee jaar ga ik met pensioen, maar ik sta niet te trappelen.” —

Tom
Dumoulin

Ik ben geen onrealistische dromer

Tom Dumoulin is terug in Zuid-Limburg, de regio waar hij opgroeide en naar school ging. En waar hij zijn talent ontdekte. Dat talent is, zoals alom bekend, heel groot. Maar dat hij in de wielersport carrière zou maken was niet vanzelfsprekend. Vooral zijn vader plaatste regelmatig een kritische kanttekening bij de ambities van zijn zoon. En daar is hij hem dankbaar voor. „Iemand moet vragen: wat nu als het niet lukt?”

„Ik voelde me altijd vrij en autonoom om mijn dromen na te jagen, maar dat deed ik wel binnen bepaalde kaders. Een daarvan was dat ik mijn middelbare school af moest maken. Vanuit mijn ouders had ik binnen die kaders de ruimte om mijn eigen weg te gaan. Als ik die vrijheid en autonomie voel, dan floreer ik.”

”

Iemand moet
vragen: wat nu als
het niet lukt?

Vrijheid

Op school zocht Dumoulin vooral de vrijheid om zelf de wereld te ontdekken. „Voor mij is autonomie altijd heel belangrijk geweest, nu maar ook vroeger op school. Ik was wel een leerling die uitgedaagd moest worden. Ik wilde niet voorgekauwd krijgen hoe ik het moest doen, bijvoorbeeld bij een rekensom. Eerst stap a, dan stap b. Dan heb je alleen nog maar een uitvoerende taak. Wat is dan de uitdaging? Vooral mijn eigen weg in kunnen slaan, dat was belangrijk. En dat heb ik nog altijd.”

Onder druk

Wat er ook al vroeg in zat was de vaardigheid om onder druk te presteren. Eerst op school, later op de fiets. „Ik was vooral goed in toetsen maken. Dan stond ik aan en was de adrenaline hoog genoeg. Dat had ik met wielrennen ook. Op trainingen kon ik soms best wel middelmatig presteren, maar op dagen dat het erom ging, tijdens een wedstrijd, dan kon ik altijd iets extra's geven.”

Talent

Dat hij echt talent had voor de wielersport ontdekte hij rond zijn negentiende. „Binnen een jaar explodeerde het. Ik ging van vrij middelmatig naar een van de besten in mijn categorie. Toen kwam het profbestaan, iets wat voorheen ver weg leek, opeens snel dichterbij.” Terwijl zijn wielercarrière een vlucht nam, studeerde Dumoulin gezondheidswetenschappen aan de universiteit in Maastricht. De combinatie van trainen en studeren viel hem zwaar. „Het is het aantal uren, maar ook het feit dat je na het sporten mentaal moe bent. Na vijf uur trainen ben je niet meer in staat om goed te leren.”

Onzeker

Uiteindelijk stopt hij met zijn studie, maar dat was geen vanzelfsprekendheid in het gezin Dumoulin. Met zijn vader voerde hij stevige gesprekken over zijn keuze om in de

wielersport verder te gaan. „Hij zag best wel veel jongens die al wat ouder waren en ook een droom in de sport najoegen, maar bij wie het steeds maar niet lukte. Die overtuigden hun vader dat het volgend jaar echt beter zou gaan. Dit jaar hadden ze een blessure of werden ze een keer ziek terwijl ze net zo goed in vorm waren. Maar volgend jaar zou het echt lukken. En opeens kwamen ze er op hun 28^e achter dat het toch geen goede keuze was. En dan geen studie afgemaakt, daar was mijn vader bang voor. Hij vond dat ik al mijn kaarten zette op iets heel onzeker.”

Kritisch

Zijn vader wees hem op de consequenties van zijn keuze en confronteerde hem met de mogelijkheid dat het ook fout kon lopen. „Er zijn genoeg vaders die juist heel erg gaan meeleven met de droom van hun kind. Hun droom is soms groter dan de droom van het kind zelf. Hoeveel vaders vinden het niet fantastisch dat hun zoon misschien profvoetballer gaat worden?” Natuurlijk is talent belangrijk, iets dat gevoed moet worden door volwassenen in de omgeving van een kind, maar Dumoulin pleit ook voor een gezonde dosis realisme.

„Vaak durven ouders of school geen kritische noot te plaatsen bij kinderen of jongeren met talent. Iemand moet vragen: wat nu als het niet lukt?”

Dromer

Door de gesprekken met zijn vader twijfelde Dumoulin soms ook. Niettemin zette hij door. „Ik ben geen onrealistische dromer. Ik begon pas echt te dromen van een profcarrière toen ik al internationale wedstrijden had gewonnen, toen ik al met de nationale selectie mee was geweest. Toen begon het pas echt te leven.”

Succes

De carrière van Dumoulin is in alle opzichten een succes te noemen: hij groeide uit tot een van de meest prominente renners in de wielersport. Zijn grootste prestatie was het winnen van de Giro in 2017, op 26-jarige leeftijd. Hij is de eerste Nederlander die deze wedstrijd won. Maar wat als het anders was gelopen? Als zijn talent toch niet groot genoeg was gebleken om het te maken in de wielersport? „Als het niet gelukt was, dan had ik geen spijt gehad. Ik heb alleen spijt van dingen waar ik niet goed over nagedacht heb. Ik was bereid om het risico te lopen. Ik maakte zelf de keuze. Ik zou er spijt van hebben om het niet te proberen, maar ik wist wel wat de consequenties konden zijn.”

Stimuleren

In oktober wordt Dumoulin zelf vader. „Ik ben heel blij dat mijn ouders me gepusht hebben om mijn middelbare school af te maken. Ik ga ons kindje ook echt stimuleren om, wat er ook gebeurt, de school af te maken. Daar ga ik geen concessie in doen, want ik heb van mijn hobby mijn beroep kunnen maken. Maar de voorbeelden van mensen waarbij dat niet lukt, zijn veel talrijker. Als het dan niet lukt, heb je spijt als haren op je hoofd dat je er op school niet voor bent gegaan.” —

”
Ik ben heel blij dat mijn ouders me gepusht hebben om mijn middelbare school af te maken.

Na-de-vakantie-BINGO voor leerkrachten

	Wat was ook alweer de inlogcode van de printer?	Wachten totdat het digibord klaar is bij de opstart bijeenkomst.
Collega met een totaal ander kapsel.	Bonuspunt als iemand de opmerking ‘Mestreechs keteerke, hè!’ maakt.	Collega die afwezig is omdat hij/zij nog op vakantie is.
Collega die te laat komt omdat hij/zij zich had vergist in de tijd.	Nieuwe collega die zich voorstelt.	

Mireille is wereldkampioen nunchaku-do

Mireille Thimister

Medewerkers van MosaLira ontplooiën ook buiten werktijd hun (verborgen) talenten. Zo is onderwijsassistente Mireille Thimister wereldkampioen nunchaku-do, een Japanse vechtsport.

Mireille Thimister werd afgelopen voorjaar wereldkampioen nunchaku-do. Een top-prestatie, maar ze blijft er zelf heel nuchter onder. „Ach,” zegt ze, „het is niet zo’n grote sport. Wereldwijd zullen er enkele duizenden beoefenaars zijn, in Nederland zo’n vijfhonderd. Voor mij is het vooral een sport waar ik energie van krijg. Al is het wel leuk om wedstrijden te winnen en wereldkampioen te zijn. Helaas is het niet olympisch, anders had ik misschien naar Parijs gekund.”

Mireille (24) werkt als onderwijsassistente in groep 1/2 van basisschool de Maasköpkes in Borgharen. Het bevalt haar prima. „Heel leuk om de kleuters te helpen met hun eerste stappen op de basisschool, uiteraard samen met de verantwoordelijke leerkracht. Ik help de leerkracht onder andere met ondersteunende taken, en help de kinderen om dingen te leren die voor ons vanzelfsprekend zijn. Heel breed, heel intensief ook; als ik thuiskom na een werkdag dan ben ik vaak wel door mijn energie heen.”

Intensief

Meestal vindt Mireille die wel weer terug bij haar sportieve passie: de Japanse vechtsport nunchaku-do. „Daarbij gebruik je twee stokjes die met een touw of ketting aan elkaar zitten”, legt ze uit. „Je ziet het wel eens in die oude vechtfilms met Bruce Lee. Ik ben er via mijn broer mee in aanraking gekomen.

Hij zat op judo, ik wilde dat ook wel eens proberen en zo kwam ik in de sportschool in contact met nunchaku-do. Ik doe het nu dik acht jaar, met een korte onderbreking. Een intensieve sport waarin je drie onderdelen goed moet beheersen: kata, freestyle en kumite. In dat laatste onderdeel vecht je echt met elkaar met heel veel regels en een ingewikkelde puntentelling, net als bij judo. Techniek is heel belangrijk. Een wedstrijd duurt maximaal drie minuten, maar dan ben je ook echt buiten adem.”

Streng

Nunchaku-do is in principe een aanvallende krijgssport. Moeten collega’s of ouders bang zijn voor haar? Ze lacht. Natuurlijk niet. „Het is een sport waarbij veiligheid voorop staat. IJzeren of houten stokjes zijn verboden. Wij vechten met zachte kunststof stokjes, verbonden met een touw. De regels zijn heel streng. Te hard slaan levert een strafpunt op. Nee, het gaat vooral om beheersing. Ik krijg er vooral energie van, zeker na een drukke werkdag.” —

Kunnen we het maken? **Nou en of!**

KernKindCentrum Maastricht West (afbeelding)
oplevering in december 2024

EnergieLabel
A+++++

Huisgenoten
Bs. John F Kennedy,
Emile Weslyschool en
Samen Spelen Kinderopvang

Vloeroppervlakte
3.435 m² bruto

Wist je dat...
...er straks 40 toiletten zijn?
...er een Kiss & Ride komt?
...de verhuizing waarschijnlijk begin 2025 een feit is?
...er een nieuwe naam komt voor het kindcentrum?

Meer dan
500 zonnepanelen

Een verbouwing of een heel nieuw schoolgebouw heeft best wel wat voeten in de aarde. Bij dit soort trajecten gaan we niet over één nacht ijs en zijn we vaak afhankelijk van samenwerkingspartners. Van idee en voorbereiding tot bouw en oplevering, het geduld wordt regelmatig op de proef gesteld. Maar het resultaat mag er dan uiteindelijk ook zijn!

IKC Scharm
vergunning aangevraagd
voor nieuwbouw 2025

EnergieLabel
A+++++

Huisgenoten
Bs. Scharm en MIK Kinderopvang

Vloeroppervlakte
ca. 1.435 m²

Wist je dat...
...er veel groen om het gebouw komt?
...niet alleen zonnepanelen op het dak van het gebouw komen maar ook op de fietsenstalling?
... plannen voor de inrichting van de straat en de gymzaal aan de overkant bij de gemeente onder de aandacht zijn?

Bij CSN VSO staat een vernieuwd schoolplein op de wensenlijst. Leerlingen maakten alvast een schets van hun 'droomplein'.

Verder zijn er ook renovatie- en nieuwbouwplannen voor:
Kindcentrum Wolder,
Kindcentrum De Vlinderboom,
Kindcentrum Sint Pieter en
Kindcentrum Amby.

Morgan staat het liefst op de planken

Taal, lezen, rekenen, gym...leerlingen krijgen de schooldag goed gevuld met basisvaardigheden en andere vakken. Gelukkig blijft er meestal nog genoeg tijd over voor één of meer hobby's. Waar de een voetbalt, paardrijdt of het liefst buiten speelt zijn er ook leerlingen die een bijzondere vrijetijdsbesteding hebben. Zo ook Morgan (groep 6, De Vlinderboom) die in zingen en dansen in een musical haar nieuwe hobby ontdekte.

Ze straalt als ze erover vertelt: dit najaar mag ze meedoen met het kinderensemble van de musical van 't Mestreechs Volleks Tejater. Ja, in het dialect dus. Thuis wordt er al flink geoefend. Midden in de woonkamer danst en zingt Morgan er lustig op los. Hoe kom je er als 9-jarige bij om dit te gaan doen? Het antwoord is voor de hand liggend: „Ik zag filmpjes op YouTube en toen leek het me leuk om dat ook te doen. Mijn grote broer deed ook al eens mee dus ik wist dat ik auditie moest doen. Heel leuk dat ik nu bij het kinderensemble zit en nog een kleine rol extra heb gekregen.”

Nog maar een paar weken en dan staat Morgan voor het eerst tussen de coulissen in het Theater aan het Vrijthof. Dat wordt nog even flink refteren. En daarna? Dan heeft ze weer alle tijd voor haar andere hobby's: scouting en dansen. Nee, stilzitten dat zal je deze 'ster in de dop' niet snel zien doen. —

Wil jij Morgan en nog een aantal andere MosaLira-leerlingen zien stralen op het toneel? De voorstelling 'Tsjittie Tsjittie Beng Beng' is tussen 25 oktober en 1 december 2024 te zien in het Theater aan het Vrijthof in Maastricht.

**Ga met plezier
naar school**

Leren over de ander, leren over jezelf, je concentratie trainen en je verbeeldingskracht aan het werk zetten. Lezen brengt zoveel, hoe oud (of jong) je ook bent. Met dank aan Boekhandel Dominicanen in Maastricht zetten we een paar interessante en mooie boeken voor je op een rij.

Bilal Ben Abdelkarim
Van dankbaar naar strijdbaar

Hoe is het om als jongen van Marokkaanse oorsprong volwassen te worden in een maatschappij waarin je als 'de Ander' wordt gezien? Op 11 september 2001 sloeg de sfeer om en werden moslims in het westen op zijn best gewantrouwd. Bilal was zeventien en op zoek naar zijn identiteit. Bilal koos voor de weg van de emancipatie. Hij neemt je in dit boek mee op reis, een reis waarin zijn generatie transformeerde: Van dankbaar naar strijdbaar. Schrijfster en politica Anja Meulenbelt: "Een analytisch sterk en persoonlijk doorleefd boek over hoe het gaat met drie generaties moslimmigranten in onze Lage Landen. Een absolute aanrader."

Tussen de regels

Govert Derix
Lof der sociale zothed, op zoek naar de (publieke) geheimen van Sociaal Werk zoals het kan en mag en op een dag zal zijn.

De Straathoekwerker is de Sociale Zothed in optima forma. Er is geen vak te bedenken dat zo zeer een beroep doet op vindingrijkheid, inlevingsvermogen, improvisatiekunst en koorddansen. Niet alleen inspirerend maar ook prachtig vormgegeven boek.

Jitske Kramer
Tricky Tijden, laat je niet gek maken

In dit boek ontdek je de fascinerende dynamiek van grote veranderingen. Jitske Kramer ontrafelt de menselijke reacties op ingrijpende transformaties, met inspirerende inzichten uit de antropologie en diverse culturen. Ze geeft ook hoop. We zijn verdwaald maar niet verloren. We zijn al vaker door de turbulente tijden van transitie gegaan. We kunnen dit!

Thijs Launspach
We doen allemaal maar wat

Waarom doen mensen soms slechte dingen? Denkt ons onbewuste alleen maar aan seks? Waarom krijgen sommige mensen een stoornis en wat is dat eigenlijk? In dit boek verkent Thijs Launspach de belangrijkste lessen die we uit de psychologie kunnen trekken. Een boek voor iedereen die meer wil weten over de wetenschap van ons brein, onze mind en ons gedrag. De psychologie leert ons met meer begrip te kijken naar anderen en naar onszelf; onmisbaar in de veranderende tijden waarin we leven.

De tas van

Linda Keerssemeeckers

Management-
ondersteuner
MosaLira

Wat zit er altijd in jouw tas?

„Mijn koeltasje met een uitgebreide lunch en ontbijt. Gezond en lekker eten – en af en toe een snoepje of chocolade – helpt me de dag door. Mijn dag begint altijd vroeg dus ik ontbijt op kantoor, achter mijn bureau. Ik wandel ook elke dag even een half uurtje in de pauze, met een zittend beroep wel belangrijk. Mijn tas van mijn favoriete winkel heb ik ook altijd bij me, voor 'je-weet-maar-nooit!'”

Verder zit er in jouw tas een kompas, raak je de weg dan wel eens kwijt?

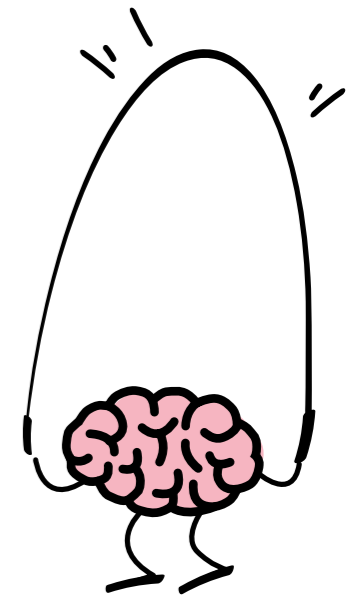
„Dat kompas hoort bij mijn wandelboekje, blarenpleisters en 'hiker's mint'. Sinds maart van dit jaar ben ik aan het Pieterpad begonnen. Inmiddels heb ik er drie etappes opzitten. Ik loop als het weer en mijn tijd het toelaten en ik het vervoer geregeld krijg. Ik loop alleen, heerlijk op mijn eigen tempo en met rust in mijn hoofd. Trouwens, echt alleen loop je nooit, ik kom altijd genoeg medepieterpadlopers tegen onderweg.” —

Vier stofjes maken een mens gelukkig

Josje
Smeets

Josje Smeets studeerde Forensische Psychologie in Utrecht, werkte negen jaar met zware criminelen in het Pieter Baan Centrum, doceerde aan Universiteit Maastricht en maakt sinds 2018 naam als zelfstandig gelukspsycholoog. „Je brein bepaalt of je gelukkig bent of niet, en daar kun je zelf heel veel in sturen.”

Het is nog niet zo gemakkelijk om een gaatje te vinden in de agenda van Josje Smeets. Wekelijks houdt ze lezingen voor bedrijven en overheden in alle uithoeken van het land, ze werkt aan een theatertour en daarnaast vindt ze nog tijd om met name managers en ondernemers te coachen. „Ja, de gelukspsycholoog is zeer gewild”, zegt ze in haar knusse kantoortje in hartje Maastricht. „Wie wil er nu niet gelukkig zijn? De coronapandemie heeft ons geen goed gedaan. Er zijn veel mensen die last hebben van stress of af en toe een dipje ervaren. Sommigen zijn zelfs ronduit ongelukkig. Thuis, op hun werk, op school. Ik vertel ze dat er oplossingen zijn, dat je zelf de instrumenten in handen hebt om je leven de goede kant op te sturen. Ik kom tijd tekort.”

Niks zweverigs

Josje Smeets beseft heel goed dat de term gelukspsycholoog vragen oproept. „Natuurlijk”, zegt ze. „Bijna overal waar ik voor het eerst kom gaan de mensen met de armen over elkaar achterover zitten. Afwerend, sceptisch. Afgelopen week nog hield ik mijn lezing voor tweeduizend ambtenaren van de Belastingdienst. ‘Wat komt die Limburgse ons vertellen?’, zinderde het door de zaal. Het antwoord is kort samengevat heel eenvoudig: je goed voelen, gelukkig zijn

„
Knuffelen
van bomen
maakt je
gelukkig,
klank-
schalen,
kom op
zeg!
Kwak-
zalverij en
oplichting.

heeft alles te maken met je brein. Verschillende stofjes zorgen voor allerlei gevoelens, vier stofjes om precies te zijn, zijn specifiek verantwoordelijk voor dat geluksgevoel. Honderd procent gestaafd door jarenlang wetenschappelijk onderzoek. Niks zweverigs aan. Ik weet het, de wereld zit vol coaches, trainers en zelfbenoemde deskundigen die gouden bergen beloven met allerlei dubieuze sessies, behandelingen en oefeningen. Knuffelen van bomen maakt je gelukkig, klankschalen, kom op zeg! Kwakzalverij en oplichting. Mensen met mentale problemen kunnen veruit het beste geholpen worden door de reguliere en gecertificeerde GGZ. En zelf gelukkig zijn of worden heeft weer alles te maken met chemische processen in de hersenen. Zo simpel is het.”

Pleziercentrum

Dat gezegd hebbende ontdooien ook de belastingambtenaren al snel en hangen ze aan de lippen van Josje Smeets, ook deze keer uitgenodigd om uit te leggen wat iemand gelukkig maakt en houdt, en hoe hun werk daaraan kan bijdragen. Werknemers die goed in hun vel zitten zijn immers minder vaak ziek en presteren beter. „Ik heb geen toverstokje of algemene gebruiksaanwijzing, ieder mens is anders. We weten ook dat geluksgevoel voor de helft genetisch

bepaald is. Als wetenschapper kan ik wel vertellen dat geluk alles te maken heeft met wat ik noem het pleziercentrum in het brein. Dat centrum is met een MRI-scanner goed in beeld te brengen en geeft alle informatie over het geluksgevoel. Inmiddels weten we dat het gevoel sterk beïnvloed wordt door verschillende chemische stoffjes die de hersenen aanmaken. Endorfine, dopamine, serotonine en oxytocine. Die bepalen het geluksgevoel en dat zie je terug in de MRI.”

Sociale interactie

Vervolg vraag is natuurlijk hoe we zoveel mogelijk van die stoffjes kunnen produceren. „Sporten is het makkelijkst. Dan maak je de vier stoffjes tegelijk aan en je hebt er zo’n twaalf uur plezier van. Voor de langere termijn is sociale interactie belangrijk. Met elkaar praten, werken, spelletjes doen, studeren, sporten, enzovoort. Dan maken je hersenen oxytocine aan, ook wel het knuffelhormoon genoemd, essentieel voor een blijvend geluksgevoel. Dat werkt echter alleen als je fysiek contact hebt, dus met elkaar in één ruimte bent, oogcontact maakt. Daarom heeft de coronapandemie zoveel mensen depressief gemaakt. Bij Teams of Zoom komt geen oxytocine vrij, net zomin als bij contact via social media. En helaas hebben we na de pandemie ons sociaal gedrag veranderd. We werken meer thuis, we leren op afstand en communiceren via beeldschermen. De mobiele telefoon is slecht voor het geluksgevoel en dus zie je heel veel jongeren met mentale problemen. Dus stop met binnen zitten, maak direct contact.”

Pieter Baan Centrum

Josje Smeets groeit op in Bunde, waar haar ouders een ijzerwinkel drijven. Na het Stella Maris College in Meerssen studeert ze forensische psychologie en volgt ze twee masters in Utrecht om vervolgens aan de slag te gaan bij het Pieter Baan Centrum. „Een heftige omgeving. Zat ik daar in één kamer met criminelen die veroordeeld waren voor moord of andere ernstige misdrijven. Met een noodknop om mijn pols om hulp te kunnen invoeren. Ja, ik ben vaker aangevallen als iemand psychotisch werd. Het hoorde erbij en gelukkig ben ik nooit ernstig gewond geraakt. Mijn fascinatie won het van de angst. Ik wilde weten waarom een mens tot moord in staat was, ik wilde de geest van die man of vrouw begrijpen, wat een psychose nu echt betekent. Ik heb er heel veel geleerd, maar toen onze eerste dochter in aantocht was, ben ik met Martijn teruggekeerd naar het zuiden. Weg uit de hectiek en ook wel de hardheid van de stad. Goed om er te werken, minder om er te wonen, hoewel de dynamiek van een stad mij ook boeit. Ook eiste de baan zijn tol. Je maakt veel mee, het is een optelsom van zware problemen plus het risico dat je loopt. Dat wilde ik mijn gezin niet aandoen.”

Positieve gezondheid

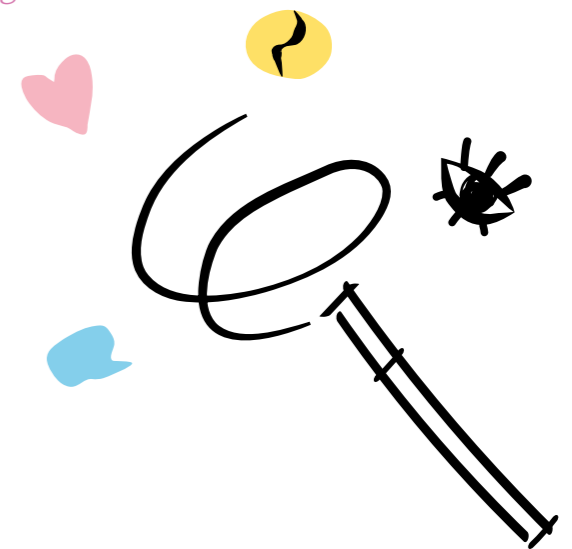
Twee jaar werkt Josje voor de commerciële omroep TV Limburg. „Ze hadden een mediapsycholoog nodig om te kijken hoe ze het kijkgedrag van mensen konden beïnvloeden. Dat paste bij de master Media en Communicatie die ik gedaan had. Klinkt mooi ja, maar op het laatst was ik gewoon

spotjes aan het verkopen. Best leuk, maar ik was toch blij toen ik werd aangenomen als docent psychologie bij Universiteit Maastricht. Juist in een tijd dat er meer aandacht kwam voor preventie en positieve gezondheid. Niet meer alle ballen op behandelen, maar ook op het voorkomen van, in mijn vakgebied, depressieve klachten. We kregen steeds vaker verzoeken van organisaties om daar wat meer over te vertellen en op een goede dag dacht ik: daar is een markt. Eerst heb ik het doceren gecombineerd met coaching en lezingen, in 2018 ben ik gestart als ondernemer.”

HelloBetty

Vanaf dag één kan HelloBetty, zoals Josje haar eenmansbedrijf doopt, de opdrachten amper aan. Ze zit als gelukspsycholoog (‘zelf bedacht’) aan tafel bij grote bedrijven als HelloFresh, Heineken en HEMA, waar ze werknemers begeleidt die dreigen uit te vallen. Ze schrijft columns in diverse magazines, wordt regelmatig door de pers gevraagd om haar mening te geven. Organisaties huren haar in om managers te trainen beter om te gaan met medewerkers. Tegelijk wordt ze uitgenodigd voor lezingen en trainingen in Nederland en België. Omdat ze een goed verhaal heeft, wetenschappelijk onderbouwd. En met goede resultaten. Je kunt gelukkig worden en blijven, dat is de boodschap. Door te sporten dus, sociaal contact maar ook hele simpele dingen. Pauzes nemen, gezond leven, niet steeds op je telefoon kijken, een goed slaapritme. Lastig? Misschien, maar twee uur voordat je naar bed gaat alle schermen uitzetten, helpt.

”
Ik heb geen toverstokje of algemene gebruiksaanwijzing, ieder mens is anders.

Als je wakker wordt meteen opstaan en niet snoozen. Niet bijslapen in de middag. Gestaaft door wetenschappelijk onderzoek. Mensen met een depressie krijgen als eerste advies: op tijd opstaan. Als dat lukt krijgen ze moed, gaan ze ontbijten, boodschappen doen, koken. Het is het begin van herstel. Voor mensen zonder klachten is het een advies om de dag positief te beginnen. Verder: afblijven van drugs. Tabak, alcohol, pepmiddelen; ze geven slechts kortstondige bevrediging en zorgen altijd voor een kater in je geluksgevoel.”

Niet altijd pleasen

En op je werk dan? Hoe word je daar gelukkig? „Ik zit regelmatig bij onderwijsorganisaties aan tafel, recent nog mocht ik bij MosaLira een presentatie geven. Inmiddels weet ik dat leerkrachten het moeilijk vinden om sluimerende conflicten met elkaar of met ouders uit te praten. Ze zijn bang dat ze daar problemen mee krijgen of niet meer leuk gevonden worden. Altijd bespreekbaar maken, is mijn advies. Pleasen, bij iedereen in de smaak willen vallen, is een recept voor een burn-out. In gesprek gaan en voor jezelf opkomen maakt weer van die fijne stoffjes in je hersenen vrij waar je gelukkig van wordt.” En dan is er nog het accepteren dat je niet altijd gelukkig kunt zijn. „Na de geboorte van ons eerste kind heb ik twee jaar heel slecht geslapen. Ik was dodelijk vermoeid. Accepteren en zo gezond mogelijk leven is dan de boodschap. Op een gegeven moment sliep ik weer twee in plaats van één uur per nacht. Ik was zó gelukkig; het gaat beter. Sindsdien gaat het goed, al neem ik ook wel eens te veel hooi op mijn vork en ga ik tegen mijn eigen adviezen in. Menselijk toch? En blij ben ik ook niet altijd. Weet je waar het om gaat? Dat je op je sterfbed kunt zeggen: ‘het is mooi geweest, fijn geleefd, ik heb geen spijt’. Die gedachte kan je helpen om keuzes te maken en je geluk te vinden. En nogmaals, daar is niets zweverigs aan.” —

Leren door te doen, leren in de klas of leren van elkaar?

“Leren kan soms best een uitdaging zijn, maar als het moeilijk wordt, doe ik extra mijn best.”

Juf Dzeneta
Groep 4,
SBO Talententuin
Maastricht

Bij MosaLira begint iedere keuze bij jou.
Wil jij als leerkracht het verschil maken?
Kijk op: www.werkenbijmosalira.nl

mosalira

Waar maak jij werk van?

Spring maar achterop

Wist je dat je als medewerker van MosaLira sinds kort een fiets kunt leasen? Zo wordt aan je dagelijkse beweging werken nog makkelijker én voordeliger. Je profiteert namelijk van een fiscaal voordeel en krijgt een bedrag per maand van je werkgever. De eerste lease fietsen zijn al de weg op, ben jij de volgende? mosalira.lease-a-bike.nl

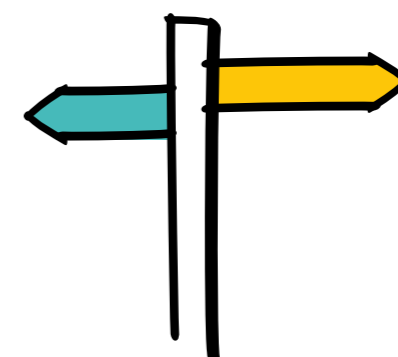
Werken aan je toekomst

In het onderwijs heb je recht op veertig uur voor ‘duurzame inzetbaarheid’. Die uren mag je bijvoorbeeld gebruiken voor:

- studieverlof
- coaching
- oriëntatie op mobiliteit
- peerreview
- niet plaats- en/of tijdgebonden werkzaamheden

Daarnaast kun je de uren ook drie jaar lang sparen. Elk jaar voor de zomervakantie bespreek je met je leidinggevende voor welk doel je de uren wilt inzetten en op welk moment en achteraf laat je weten waar je ze aan hebt besteed.

Verandering van spijs...

Denk jij ook wel eens na over hoe het zou zijn om te werken op een andere school? Twijfel niet langer en probeer het uit. Er zijn namelijk 22 ‘smaakjes’ scholen om uit te kiezen binnen onze stichting. Elk met een eigen karakter, type onderwijs en andere accenten. Wij stimuleren jou als medewerker om je blik te verruimen en af en toe te wisselen van school. Je bent en blijft natuurlijk in dienst bij MosaLira, dus contractueel verandert er niets. Nieuwsgierig? Ga het gesprek aan over de mogelijkheden met je leidinggevende. En weet je: een dagje meekijken kost niets en levert je altijd iets op.

Om de tafel

Een goed gesprek is altijd een goed idee. Fijn dus om te weten dat hier dit schooljaar werk van wordt gemaakt. De zogenaamde ‘gesprekkencyclus’ medewerker en leidinggevende krijgt een nieuwe vorm: minder formeel en meer ontwikkelingsgericht. Natuurlijk komen de kernwaarden vertrouwen, verbinding en vakmanschap hierin terug. Je hoort en leest er binnenkort meer over.

Hier alvast enkele tips en ezelsbruggetjes voor het voeren van een gelijkwaardig en goed gesprek.

Maak je niet DIK:

Denk In Kwaliteiten

Nivea:

Niet Invullen Voor Een Ander

Laat OMA thuis:

Oordelen, Meningen en Adviezen

Anna:

Altijd Vragen Nooit Aannemen

Kluts:

Kijken, Luisteren, Vragen, Toetsen en Samenvatten

Kiss:

Keep It Short and Simple

Gezonde keuzes maken is niet eenvoudig

Lianne Spoon

Stoppen met roken. Afvallen. Bewuster en gezonder leven. Het zijn allemaal keuzes waarvoor je zelf verantwoordelijk bent. Of is dat te kort door de bocht? Lianne Spoon, leefstijlcoach bij benVitaal, denkt er genuanceerd over. „Kiezen is moeilijk, er zijn zoveel factoren die een rol spelen.”

Vier jaar geleden kwam Lianne Spoon voor het eerst als coach bij MosaLira. Ze sprak met de meeste directeurs van de 22 scholen over vitaliteit op de werkvloer. Begin dit jaar was ze betrokken bij een project waarbij medewerkers vrijblijvend werden uitgenodigd voor een PMO, een Preventief Medisch Onderzoek. Iets meer dan veertig mensen meldden zich voor de check en een gesprek over vitaliteit en duurzame inzetbaarheid.

Onderwijs

Geen enorme respons, maar voldoende input voor Lianne om een eerdere conclusie bevestigd te zien. „We werken voor meerdere onderwijsorganisaties en mij valt op dat met name leerkrachten vaak niet goed genoeg voor zichzelf zorgen. Ze zijn er voor hun leerlingen, ouders en hun eigen gezin. Dat siert hen, maar het zit hen ook in de weg als het om de eigen gezondheid gaat. Nog snel even die oudergesprekken voorbereiden of dat leuke schoolproject van morgen. Maar voldoende tijd voor zichzelf maken? Nee. Geen tijd om te sporten, om gezond te lunchen, of om even af te schakelen. Ze gaan maar door, de balans

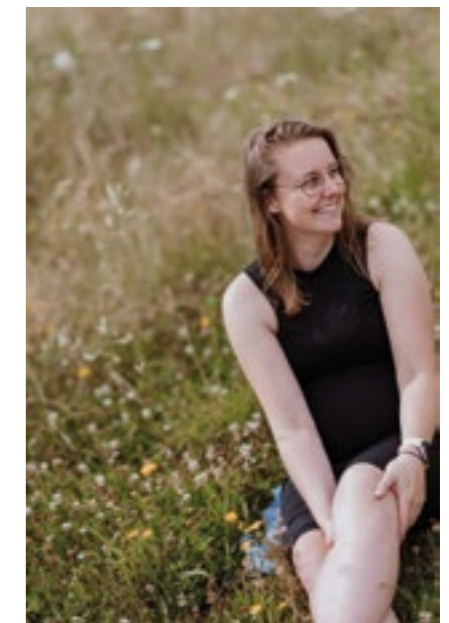
werk-privé raakt zoek. Ze krijgen klachten, worden te zwaar en zijn niet fit. Natuurlijk, dat patroon zie je in meerdere beroepen, maar in het onderwijs valt mij dat echt op.”

Zomervakantie

Niet zelden is de lange zomervakantie de reddingsboei. Zes weken afschakelen en bijtanken moet voldoende zijn om er weer tegen te kunnen. „Dat werkt niet altijd”, zegt Lianne. „Balans is tijdens de rest van het jaar minstens zo belangrijk. Moet je dan meteen drie keer per week naar de sportschool of een middag naar de sauna? Dat mag, maar het zit vooral in kleine dagelijkse dingen. Een korte lunchwandeling, ademhalingsoefening, af en toe met de fiets naar het werk. Bewust tijd maken voor jezelf. Even rustig zitten om te lunchen of voor het avondeten. Als coach kijk ik vooral naar patronen en gewoontes. Die zijn te doorbreken, maar dan moet je je daar eerst bewust van zijn.”

Gezonder leven

De ondersteuning van een coach kan daarbij goed van pas komen. „Dat is wel de essentie van ons werk”, beaamt Lianne.

„De meeste mensen komen binnen zonder concrete hulpvraag. In een eerste gesprek kijken we dan naar kansen om de vitaliteit te verbeteren. Na een uitgebreide meting bespreken we samen wat de doelen en verwachtingen zijn. Bewustwording is hierin belangrijk: begrijpen hoe je leeft. Snoepen is een gewoonte, ongezond eten ook. We hebben dat vaak niet eens in de gaten. De verleidingen zijn zo groot. In de stad word je om de vijf meter verleid met wafels en andere snacks met de lekkerste geuren.

In tankstations en supermarkten lachen de ongezonde aanbiedingen je toe. Bied daar maar eens weerstand aan. Een keuze ja, maar die wordt makkelijker als je ze bewust kan maken en jezelf gezondere gewoontes aanleert. Vaker water drinken, gezonde snackjes nemen. Langzaam meer bewegen ook, sporten, wandelen, fietsen. Het aanleren van gezonde gewoontes kost tijd.”

Verslaving

En stoppen met roken dan, dat is toch echt een keuze? „Dat is te makkelijk. Een verslaving zit grotendeels tussen de oren. Je weet dat roken slecht is en toch doe je het. Zeker is stoppen een goede keuze. Wij coachen mensen bij het stopproces. Daarbij hoort begeleiding, kijken naar je leefstijl, naar je sociale omgeving. Maar ook naar motivatie en gewoontes. Makkelijk is het niet. Er zijn zoveel factoren die een rol spelen. Een coach brengt die in kaart en dan wordt kiezen makkelijker.”

Mooi werk

benVitaal begon in 2001 met het aanbieden van fitness voor bedrijven. Inmiddels is het op Maastricht Aachen Airport gevestigde bedrijf partner voor honderden organisaties in Nederland met verschillende diensten. „Heel mooi werk”, zegt Lisanne, die de hbo-opleiding Sportkunde in Nijmegen afrondde. „Het is onze missie zo veel mogelijk mensen te stimuleren en enthousiasmeren om vitaler door het leven te gaan en hierin bewuste keuzes te maken.” —

”

Het zit vooral in kleine dagelijkse dingen. Een korte lunchwandeling, ademhalings-oefening, af en toe met de fiets naar het werk.

MOPPEN

Van groep
7 en 8 van
Kindcentrum
Samen Wyck

Twee tomaten liggen naast elkaar. Zegt de een tegen de ander: “Wat wil jij later worden?”. Zegt de ander: „Ketchup”.

Waarom lachen kabouters als ze voetballen?

Antwoord: Omdat het gras onder hun armen kietelt.

Twee nacho's zitten in een zak. De eerste nacho zegt tegen de ander: „Hoe gaat het met je familie?” Zegt de ander: „Niet zo goed. Mijn vader zit in een dip”.

Wat krijg je als je wetenschapper door elkaar schudt?

Antwoord: Schetenwapper.

Ik ken een mop over een bloem, maar hij moet in het Engels, want dan is ie flower.

Twee haaien zwemmen in de zee. Zegt de ene haai tegen de andere: „Haai haai”.

„Ken je de mop van de blinde timmerman? Die slaat echt nergens op.”

Jantje zegt tegen Katrien: „Zeg eens heel vaak en snel boom achter elkaar”. Katrien zegt: „boomboomboomboom”. Zegt Jantje: „Ik kan het veel sneller, bos”.

Twee koeien zitten in bad. De één vraagt aan de ander: „Mag ik je spons lenen? Ik krijg mijn vlekken er niet af!”

„Heb jij al eens een olifant achter een grassprietje gezien? Nee? Dan kan hij zich goed verstoppen hé!”

De tas van Jean-Pierre Giesen

Collega
van Bestuur
MosaLira

Wat zit er altijd in jouw tas?

„Het is echt een mannentas: eigenlijk alleen maar praktische dingen. De bankpas van MosaLira voor als ik facturen moet betalen, stukken die ik moet lezen, het Koersplan en mijn lunch. Normaal zit die lunch trouwens niet in folie maar in een brodtrommel. Maar die zijn afgelopen schooljaar allemaal versleten en dus hebben mijn kinderen de brodtrommels geconfisqueerd en moest ik even improviseren.”

We zien ook stiften en een rolmaat, ook praktisch?

„Die rolmaat heb ik eigenlijk altijd bij me. Zal mijn facilitaire achtergrond wel zijn, dat blijft er toch een beetje inzitten. Handig om bij je te hebben als je toch even iets moet meten, een echte klusser dus. De stiften heb ik ook echt altijd bij me. Als ik iets wil vertellen of uitleggen aan een team of gesprekspartner visualiseer ik dat graag. Dus ik teken regelmatig onze plannen bij MosaLira even uit, dat werkt toch net iets beter dan alleen maar vertellen, het blijft beter hangen.” —

Meer bewegen en gezonder eten

Jeroen
van Meijel

Evi
Maessen

”
Veel zitten,
overgewicht op
jonge leeftijd;
dat heeft invloed
op het geluk van
een kind.

Met het langlopende initiatief Gezond Kindcentrum in beweging legt Maastricht Sport, onderdeel van Gemeente Maastricht, de verbinding met het onderwijs. Achttien sportdocenten (LO-plussers), in dienst bij de gemeente, zijn geplaatst op basisscholen in de omgeving. Ze werken samen met de school aan praktische projecten om leerlingen gezonder te laten leven. Beter eten en meer bewegen, dat zijn de twee pijlers waar de aanpak op rust. Hoe dat wordt ingevuld, dat verschilt per school.

Actieplan

Jeroen van Meijel, combinatiefunctionaris Sport en Bewegen bij Gemeente Maastricht, benadrukt dat het niet gaat over een *one-size-fits-all* aanpak. Zijn collega's stellen samen met hun basisschool een actieplan op. „Ze zijn onderdeel van het schoolteam, werken daar fulltime op locatie en stellen met de school een programma samen”, vertelt Van Meijel. „De school kiest waarop ze wil focussen. De inzet: gezond leven en meer bewegen op een manier die past bij de wensen en uitdagingen van de school.”

Gymlessen

Van Meijels collega's zijn vakleerkrachten, allen docent LO-plus, en nemen de gymlessen voor hun rekening op de basisschool waar zij gedetacheerd zijn. „Ze besteden ongeveer zestig procent van hun tijd aan sportlessen en veertig procent aan de vraag vanuit de school. Dat kan gaan over gezondere voeding, maar ook over bijvoorbeeld het naschoolse sportaanbod. Zo wordt een programma vormgegeven en omgeschreven naar een actieplan.”

Schoolpleinspelen

Bewegen blijft niet beperkt tot de sportlessen. Ook tijdens de middagpauze moeten leerlingen volgens Van Meijel gestimuleerd

„
Bewegend
leren, het
leerproces
combineren met
beweeg-
activiteiten,
is ook
aan een
opmars
bezig.”

worden om in actie te komen. Om ervoor te zorgen dat iedereen mee kan doen, is zogenaamd schoolpleinspelen een belangrijk onderdeel. „Op schoolpleinen geldt in de pauze vaak het recht van de sterkste. Dan wordt er gevoetbald met twintig tegen twintig en vallen sommige kinderen buiten de boot. Een betere aanpak is het verdelen van het schoolplein in zones waarin ieder kind op zijn of haar eigen manier kan spelen. Ze kunnen touwtje springen, balanceren of een spel spelen onder begeleiding van docenten en overblijfouders. Zo maak je van de pauze een extra beweegmoment, op een laagdrempelige manier.”

Dynamische schooldag

Ook bewegen tijdens de les is van belang. Dat noemen we de dynamische schooldag. „Je kunt bijvoorbeeld werken met verstelbaar meubilair zodat kinderen af en toe kunnen staan, of met fietsjes onder de tafels, zodat ze tijdens het leren kunnen trappen. Bewegend leren, het leerproces combineren met beweegactiviteiten, is ook aan een opmars bezig.”

Mentale gesteldheid

De uitdaging is groot, want regelmatig bewegen en gezond eten is niet meer vanzelfsprekend voor veel basisschoolleerlingen.

„We merkten in het begin dat we achterstanden wegwerkten. Vooral de motoriek was in het begin zorgwekkend, maar daar zetten we nu stappen in. Er is ook een focus op een algemene gezonde levensstijl, waarbij het doel is om kinderen van jongs af aan te leren dat het leuk is om te bewegen. Het is niet meer zo dat ieder kind na school naar een sportclub gaat of buiten speelt.” Dat is volgens Van Meijel funest voor de lichamelijke gezondheid van een kind, maar raakt ook aan de mentale gesteldheid. „Veel zitten, overgewicht op jonge leeftijd; dat heeft invloed op het geluk van een kind, maar ook op de schoolprestaties. Met dit programma proberen we dit op een positieve wijze te veranderen.”

Gezonde maaltijden

Gezond Kindcentrum in beweging is een programma dat uitgerold is over alle basisscholen in Maastricht en de aanpak verschilt dus per school. Om een idee te geven van de maatregelen die collega's van Van Meijel nemen, noemt hij het voorbeeld van Manjefiek Kindcentrum. „Daar zijn we nu een aantal jaar bezig en stonden we aan de basis van een gezond en sportief klimaat op school. Dat heeft ertoe geleid dat de school een keuken heeft laten plaatsen en gezonde maaltijden aanbiedt. Kinderen die voorheen zonder ontbijt naar school gingen, gaan nu tijdens de middagpauze hun eigen, gezonde lunch samenstellen. Daar hebben we ook een bewegingsprogramma, waarbij leerlingen extra hulp krijgen tijdens of na schooltijd. En met het jeugdsportfonds helpen we kinderen van wie de ouders het financieel niet breed hebben, om toch naar een sportvereniging te gaan.”

Resultaat

Het project Gezond Kindcentrum in beweging loopt nu ruim zeven jaar en de resultaten zijn positief. Vooral de motoriek van leerlingen heeft Van Meijel stevig zien verbeteren. „Onderzoek dat we doen in samenwerking met het Health Development Institute (HDI) laat een positieve trend zien. We zien dat de groep leerlingen die op motorisch vlak onder het gemiddelde scoort, steeds kleiner wordt. Maar het resultaat is vooral zichtbaar in de verandering binnen school. Scholen vinden het steeds normaler om aan thema's als de dynamische schooldag of gezond eten te werken. Dat is pure winst.” —

Effectief klassenmanagement in uitdagende tijden

De leerkracht krijgt steeds vaker te maken met grensoverschrijdend gedrag van leerlingen. Lastig voor de leerkracht en hinderlijk voor klasgenoten. Maar waar komt het hinderlijke gedrag vandaan? En wellicht nog veel belangrijker: wat is de oplossing? Thomas Wustefeld is al ruim een decennium actief als trainer, coach en adviseur van scholen en leerkrachten. Zijn boodschap: zie het kind achter de leerling en bouw aan een stevig schoolbreed fundament.

Vraag achter het gedrag

Ongewenst gedrag in de klas – structureel door een instructie heen kletsen of brutaal gedrag, komt nooit uit de lucht vallen, meent Wustefeld. „Elk zichtbaar gedrag van leerlingen draagt een onderliggende boodschap in zich. Die valt niet altijd op door het soms complexe gedrag waar de leerkracht mee geconfronteerd wordt. Zodra het lukt om deze boodschap te begrijpen, komt de juiste interventie in beeld.”

Wustefeld wordt vaak ingevlogen op het moment dat er een ongezond pedagogisch klimaat heerst in één of meerdere groepen in de school. De boodschap waarmee hij docenten en directie tegemoet treedt, is even duidelijk als complex: kijk naar het schoolklimaat en benader gedrag van leerlingen niet alleen vanuit de bril van de betreffende groep. „Het is van essentieel belang dat de leerkracht zich bewust is van alle omgevings-

factoren rondom het kind en de groep die bepalend zijn voor het uiteindelijke gedrag. Door deze omgevingsfactoren helder in beeld te hebben en hier werk van te maken, komt een duurzaam gezond schoolklimaat in beeld.” Wustefeld doelt hierbij op de systeembenadering die gaat over de verbinding tussen de individuele leerkracht, het kind, de ouders en het schoolteam als geheel.

Sfeer

Uiteindelijk blijft voor elke leerkracht de belangrijkste vraag: welke stappen onderneem ik om te komen tot een fijne sfeer in mijn groep? Het startpunt is de relatie met de leerling als individu, meent Wustefeld. Van belang is dat er direct bij de start van het nieuwe schooljaar intensief gewerkt wordt aan de onderlinge relatie. Veel scholen zien gelukkig steeds meer het belang van deze eerste ‘gouden’ weken, zegt Wustefeld. „De ‘relatiemeters’ die je in de eerste weken maakt, zorgen

ervoor dat de stormingfase geregeld minder stormachtig verloopt. Jij neemt door deze proactieve houding tenslotte een duidelijke plek in en daarmee kun je als leerkracht door het eerste opgebouwde contact veel meer invloed uitoefenen.” In de jaren dat Wustefeld zelf als leerkracht actief was, werd voor hem zichtbaar wat werkte in die eerste weken: individuele kindgesprekken. En die hoeven niet lang te duren, zolang je de vragen stelt die er echt toe doen. „Vragen met de onderliggende intentie om een vertrouwensband te ontwikkelen. Voorbeeldvragen die hierover gaan zijn bijvoorbeeld: wanneer is een meester voor jou een fijne meester? Wat maakt je vrolijk? Wanneer is een leerling voor mij als leerkracht een fijne leerling? Hoe maken we er samen een fijn jaar van? Dus mijn advies is: zorg dat er een juiste balans is tussen het bouwen aan een vertrouwensband en de nieuwsgierigheid naar de cognitieve ontwikkelingen van de leerling.”

Huisbezoeken

Wustefeld pleit ook voor de terugkeer van het huisbezoek. Met veel plezier heeft hij jarenlang deze bezoeken aan het begin van het jaar afgenomen. „Dan zie je wat er in het leven van een kind gebeurt, in het gezin, en ga je toe naar de gewenste systeembenadering, waarbij ouders een belangrijke rol spelen.” Verschillend onderzoek ondersteunt dat wat Wustefeld jarenlang ervaren heeft: ouders die zich betrokken voelen maken het verschil. Daarbij wordt volgens hem terecht de vraag vanuit het onderwijsveld gesteld: waar halen we de tijd vandaan? „De tijdsinvestering, 25 minuten per bezoek, win je gedurende het schooljaar op allerlei fronten dubbel en dwars terug door de versterkte relatie die is ontstaan met leerling, ouders en leerkracht.”

Talent in beeld

Wat Wustefeld ook ziet is dat docenten nog geregeld ‘denken in defecten’. „Oftewel: wat gaat er nog niet goed bij de leerling en hoe ‘repareren’ we dit? Om intrinsiek gemotiveerde leerlingen in de klas te krijgen en houden is het van belang de focus te verruimen. Dit doe je door gericht te zoeken naar de talenten van elk kind en dit talent een podium te geven. Stel als docent niet alleen de vraag hoe van de 5 een te 6 maken, maar vóóral ook hoe we samen van de 8 een 9 maken. Bedenk eens wat het met een leerling doet als hij of zij meerdere momenten in de week van de leerkracht de ruimte krijgt om nóg beter te worden in iets waar die al goed in is!”

Thomas Wustefeld

Je las in dit magazine over talent, werkgeluk en steeds nieuwe dingen leren. Het gaf je inzicht in vele mooie dingen die binnen MosaLira gebeuren en in verhalen van mensen, hun passie, hun ervaringen, hun motivaties. Ludiek en informatief, en hopelijk verbindend.

Het centrale thema was 'een nieuw begin'. Treffend voor een nieuw begin is de passage uit het lied: 'Ik ben zo vaak opnieuw begonnen' van Paul van Vliet.

'Ik ben zo vaak opnieuw begonnen
En niet zo'n beetje nieuw, maar radicaal
Ik heb zo vaak iets nieuws verzonnen
Waarvan ik dacht: dit is het helemaal
Ik ben zo vaak opnieuw begonnen
Dan dacht ik: Nu ben ik los van toen
Nu heb ik het verleden overwonnen
Van vandaag af ga ik alles anders doen
Maar in vandaag ligt een deel van het verleden
En dat samen neem je weer naar morgen mee
En uit de dingen die we gisteren deden
Ontstaat uiteindelijk weer een nieuw idee.'

Samen ontwikkelen wij iedere dag weer nieuwe dingen om het voor leerlingen beter te doen. Door de lesstof net iets anders aan te bieden, net iets anders te benaderen, te herhalen, er een leuke twist aan te geven en continu te kijken wat werkt voor de groep leerlingen en ieder individu. Dat noemen wij het beste onderwijs. En daar mogen we met z'n allen trots op zijn! Als collega's van bestuur zijn wij trots op jullie. Iedere dag dragen jullie met veel energie bij aan het beste onderwijs. Dankjewel daarvoor!

Chantal & Jean-Pierre,
Collega's van Bestuur

„Stel, je bent minister van onderwijs. Wat zou jij als eerste aanpakken om het onderwijs te verbeteren?”

Jinke van Beek

„Geen gemakkelijke, wel een uitdagende vraag! Er komt zoveel bij mij op...ik heb er tien punten van gemaakt.

1. Invoeren premie voor samenwerking en samenvoeging tussen schoolbesturen, zowel tussen basis en primair onderwijs als primair onderwijs en voortgezet onderwijs. Meer effectieve inzet van gelden en inhoudelijke kennisdeling door middel van pilots in eigen regio's.
2. Volledige ontschotting basis-onderwijs en speciaal basisonderwijs/speciaal onderwijs. Elke regio kan zelf, los van BRIN, procedures et cetera bepalen welke vormen van onderwijs zij in stand willen houden, waarbij inclusie het uitgangspunt is.
3. Structurele investering in huisvesting van scholen conform nieuwe normen van duurzaamheid, klimaat en nieuwste onderwijskundige visies op onderwijs (flexibele leerplekken, leerkracht als coach, ervaringsgericht leren etc).
4. Structurele investering voor werving onderwijspersoneel, los van 4-jaren politiek.

5. Extra gelden voor scholing en kwaliteitsverbetering opleiding onderwijspersoneel, de leerkracht staat centraal.
6. Veranderen rol van inspectie: van controlerend naar evaluerend als monitor en feedbackgever van scholen en schoolbesturen.
7. Afschaffen van overbodige verantwoordingsprocedures van scholen aan overheid en schoolbesturen aan de hand van pilot/inventarisatie bij leerkrachten, IB-ers en directies.
8. Structurele gelden voor samenwerkingsvormen peuterspeelzalen, kinderopvang, voor- en naschoolse opvang, onderwijs en specialiserende jeugdzorg om ieder kind een goede start te kunnen geven in het onderwijs.
9. Directe samenwerking en beleidsafstemming met minister van Volksgezondheid, Welzijn en

Sport over de afstemming van jeugdbeleid en onderwijsbeleid om te komen tot landelijke en regionale aanpak van jeugdzorg en jeugdhulpverlening. En het afschaffen van decentralisatie van de jeugdhulpverlening naar gemeenten om te komen tot een efficiënte en doelmatige samenwerking onderwijs-jeugdhulpverleningstrajecten.

10. *Last but not least:* afschaffen Cito's en toetsen en jaarklassensysteem. Op weg naar ontwikkelingsgericht onderwijs, waarbij ieder kind op eigen wijze zijn toekomst/opleiding kan gaan bepalen. Dit zal natuurlijk ook gevolgen hebben voor het vo, het mbo, hbo en de uni.

Tot zover mijn eerste gedachte.”

van Maud Spee
adjunct-directeur en orthopedagoog IvOO-D stelt in deze rubriek een 'grote' vraag aan een medewerker.

Tips

Op zoek naar inspiratie, kennis en nieuwe ontwikkelingen uit onderwijsland? We zetten een aantal interessante congressen en andere bronnen voor je op een rij.

Congressen

Lezen

12 oktober 2024

Onderwijsprofessionals groep 1-2 - Utrecht
→ lezen.nl

Rekenen

25 september 2024

Conferentie Jonge kind - ruimte voor rekenen - Apeldoorn
→ expertis.nl

22 en 23 mei 2025

Dé jaarlijkse conferentie over rekenen en wiskundeonderwijs - locatie nog niet bekend
→ panamaconferentie.sites.uu.nl

NT2

25 en 26 maart 2025

Lowan-po studiedagen
→ lowan.nl

Burgerschap

13 november 2024

Leerkrachtendag burgerschap - Assen
→ expertisepuntburgerschap.nl

Basisvaardigheden

25 januari 2025

Congres Doelgericht werken aan basisvaardigheden
→ medilexonderwijs.nl

Inclusie

23 of 24 september 2024

Masterclass voor (aankomende) schoolleiders - inclusie - Amersfoort
→ poraad.nl

En meer...

18 november 2024

Webinar evidence-informed werken
→ poraad.nl

Podcast

Tjipcast is een wekelijkse podcast over onderwijs en gelijke kansen voor iedereen. In elke aflevering staat er een centrale onderzoeksvraag centraal.
→ tjipcast.nl

Om in de gaten te houden

→ onderwijsinspectie.nl

Staat van onderwijs - april 2025 (precieze datum nog niet bekend).

→ basisvaardigheden.nl

Regelmatig nieuwe conferenties, workshops etc. over basisvaardigheden. Houd de agenda in de gaten!

→ researched.eu

researchED Nederland levert een wezenlijke bijdrage aan de professionalisering van leraren en geldt als de grootste professionele grassroots-leergemeenschap in ons onderwijs. Houd de agenda in de gaten!

→ kennisrotonde.nl

Loket voor de beantwoording van al je vragen over onderwijs vanuit onderzoek.

Data om te onthouden

5 oktober 2024
Dag van de Leerkracht

19 t/m 27 oktober 2024
herfstvakantie

21 december 2024
t/m 5 januari 2025
kerstvakantie

28 februari 2025
MosaLaovend

2 t/m 9 maart 2025
carnaval en
voorjaarsvakantie

19 april t/m 5 mei 2025
meivakantie

21 mei 2025
Bijeenkomst voor jubilarissen die 25 en 40 jaar in dienst zijn.

23 mei 2025
MosaLiraFeest

29 mei 2025
Hemelvaart

8 & 9 juni 2025
Pinksteren

5 juli
start zomervakantie

mosalira

Vergroot je wereld